

Gazeta (162-164) 6-8

Politechniki

czerwiec-sierpień 2007

Pismo pracowników i studentów Politechniki Rzeszowskiej im. Ignacego Łukasiewicza

30 lat kształcenia lotniczego w Rzeszowie - s. 3

Nagrody Miasta Rzeszowa - s. 11

Konkurs na projekt został rozstrzygnięty - s. 17

Rekrutacja
na studia ...
- s. 18

55 lat Biblioteki
Głównej PRz - s. 27

Studenci o sobie
i nie tylko ...
- s. 35

Trochę więcej
o sporcie - s. 49

55 LAT

Wyższego Szkolnictwa
Technicznego w Rzeszowie
1951-2006

Jubileusz OKL

Z poczetem sztabarowym na czele.

Znaczną pomoc finansową obiecał sekretarz stanu W. Ortyl.

W czasie uroczystości wręczono okolicznościowe emblematy.
Z prawej ks. kanclerz J. Szczupak.

Wyróżnienia dla pracowników OKL.

Od lewej: sekretarz stanu W. Ortyl i wojewoda podkarpacki E. Drąs.

Wacław Gajny - pierwszy absolwent PRz w PLL "LOT", w rozmowie z posłem do Parlamentu UE Mieczysławem Janowskim.

Gdzie o. Dominik, tam i pokolenia lotników.

Pracownicy Ośrodka z byłym dyrektorem Szymonem Kowalem (czwarty z lewej).

30 lat

kształcenia lotniczego w Rzeszowie

Ad multos annos!

Jedyny w Polsce akademicki Ośrodek Kształcenia Lotniczego 21 kwietnia 2007 r. obchodził swoje 30-lecie. Ta pozawydziałowa jednostka Politechniki Rzeszowskiej wyszkoliła już 486 pilotów lotnictwa cywilnego, zasiedających za sterami samolotów krajowych i zagranicznych linii lotniczych. Warto przy tej okazji przypomnieć, że pierwszą kobietą, która ukończyła studia pilotażowe w Politechnice Rzeszowskiej (1981 r.), jest pil. mgr inż. Adela Szarzec-Tragarz, kapitan na samolotach "Boeing" w PLL "LOT".

Wciąż wiele osób - zwłaszcza niezwiązanych z lotnictwem - często ze zdziwieniem dowiaduje się, że żadna inna uczelnia, tylko właśnie nasza Politechnika kształci na specjalizacji pilotażowej wysoko wykwalifikowanych specjalistów tej elitarniej profesji.

W tym roku mija 70 lat od powstania Centralnego Okręgu Przemysłowego, który zapoczątkował rozwój polskiego przemysłu lotniczego zlokalizowanego w tej części kraju. Najstarsza na Podkarpaciu uczelnia - Politechnika Rzeszowska im. Ignacego Łukasiewicza, utworzona pośrednio za jego przyczyną, powstała więc w miejscu, gdzie mocno osadzone są tradycje lotnicze.

Jubileusz stwarza okazję, aby sięgnąć do genezy dzisiejszego OKL. Historię ówczesnego Ośrodka Szkolenia Personelu Lotniczego, a od 1990 r. Ośrodka Kształcenia Lotniczego Politechniki Rzeszowskiej w Jasionce, przybliżył w swoim wystąpieniu (zamieszczonym na str. 5.) instr. pil. mgr Mieczysław Górak.

Uroczystość, która odbyła się w Zespole Sal Wykładowych (bud. S), roz-

poczęła się wprowadzeniem sztandaru uczelni, a na cześć lotniczej braci "Poloniny" wykonały utwór "Gaude Mater Polonia".

"Zebraliśmy się tutaj dzisiaj, aby w sposób bardziej uroczysty obchodzić trzydziestą rocznicę utworzenia Ośrodka Kształcenia Lotniczego Politechniki Rzeszowskiej. Ośrodek Kształcenia Lotniczego jest tym, co wyróżnia Politechnikę Rzeszowską - żadna politechnika w kraju, a sądzę, że również w Europie, ze względu na rodzaj szkolenia, nie prowadzi tego typu działalności. Trzydziestolecie jest na pewno ogromnym sukcesem, bo mimo wielu przeciwności OKL działa" - powiedział JM Rektor prof. Andrzej Sobkowiak, otwierając uroczystość.

Ta podniosła uroczystość zgromadziła wielu zacnych gości, z ministrem Władysławem Ortyłem - sekretarzem stanu w Ministerstwie Rozwoju Regionalnego (absolwentem naszej uczelni). Jubileusz swoją obecnością zaszczytili m.in.: poseł do Parlamentu Europejskiego Mieczysław Janowski, poseł na Sejm RP Andrzej Szlachta, wojewoda podkarpacki pani Ewa Draus, Marek Ustrobiński - wiceprezydent Rzeszowa, delegat biskupa rzeszowskiego ks. kanclerz Jan Szczupak, wieloletni kapelan środowiska lotniczego o. Dominik Orczykowski, przedstawiciel ministra transportu - Andrzej Korzeniowski, dyrektor ds. analitycznych w firmie Boeing na Europę Środkowo-Wschodnią - Andrzej Banasik, kpt. pil. mgr inż. Wacław Gojny - szef wyszkolenia instruktorów PLL LOT (absolwent pierwszego rocznika specjalizacji pilotażowej na WBMiL z 1981 r.), szef

wyszkolenia Wyższej Szkoły Oficerskiej Sił Powietrznych w Dęblinie - płk pil. dr Adam Ziółkowski, prof. zw. dr inż. Kazimierz E. Oczko, dr h.c. PRz (rektor, w którego kadencji utworzono OSPL i specjalizację pilotażową), władze uczelni, przedstawiciele zaprzyjaźnionych aeroklubów, seniorzy lotnictwa, członkowie Fundacji Rozwoju Politechniki Rzeszowskiej, sympatycy lotnictwa, przedstawiciele mediów.

Zabierając głos, Pani Wojewoda z uznaniem podkreśliła, że Politechnika jest jedną z najbardziej znaczących i najstarszych placówek naukowo-badawczych, kuźnią kadr lotnictwa cywilnego naszego kraju oraz dumą województwa: "Ze swej strony pragnę zapewnić Państwa o przychylności i zaangażowaniu w działania zmierzające do dalszego dynamicznego rozwoju Ośrodka. Niech młodzi adepci lotnictwa nadal kształcą się w naszej podkarpackiej uczelni i będą dumą polskiego lotnictwa cywilnego, a jednocześnie podnoszą rangę regionu".

Nie krył wzruszenia były pracownik Wydziału Budowy Maszyn i Lotnictwa, dziś poseł do Parlamentu Europejskiego, dr inż. Mieczysław Janowski, wyrażając uznanie obecnym władzom uczelni, ale też tym, którzy w minionych czasach podejmowali pionierski trud utworzenia Ośrodka oraz specjalizacji pilotażowej w naszej uczelni, a których zasługi są bezsporne i ponadczasowe. Do osób tych należą: ówczesny rektor prof. zw. dr inż. Kazimierz E. Oczko, doc. dr inż. Adam Borowski, prof. Jan Gruszecki, prof. Henryk Kopecki, prof. PRz Andrzej Tomczyk.

"Miałem możliwość kształcenia przyszłych pilotów w zakresie specjalności, takich jak: konstrukcje lotnicze, wytrzymałość materiałów, mechanika ogólna oraz mechanika lotu. Gdy spotykam ich teraz, mówią: cieszymy się, że od nas wymagano. Myślę, że to podziękowanie należy się wszystkim. Dlatego że wymagaliśmy, oni są dzisiaj na światowym poziomie, zarówno co do wiedzy inżynierskiej, jak i umiejętności latania. Ale wtedy, gdy powstawał Ośrodek, było trudno. Było wsparcie ze strony ministra komunikacji - to prawda - było też wsparcie ze strony jakby konkurencyjnej uczelni wojskowej, Dęblińska. Chwała uczelni, chwała Politechnice. Ale są i nowe wyzwania. Piloci są potrzebni w Polsce i są potrzebni na świecie. Powinniśmy się podjąć kształcenia pilotów spoza Polski, zarabiać - są takie szanse i możliwości. Musimy dokonać wielkiego skoku w zakresie innowacji i nie wyobrażam sobie, aby można mówić o DOLINIE LOTNICZEJ bez szkolenia lotniczego, bez uczelni. Była o tym mowa w Parla-

mentcie Europejskim w ramach 7. Programu. Drodzy kochani piloci! Życzę wielu sukcesów w przekazywaniu wiedzy, w pokazywaniu, jak ma wyglądać osobowość i działanie polskiego pilota - ad multos annos!"

Z historią Ośrodka wiąże się też działalność pana prof. Stanisława Kusia, rektora uczelni w czasach transformacji ustrojowej początku lat dwudziestych XX wieku. W czasach gdy Ośrodek stał się balastem finansowym dla Ministerstwa Transportu i Gospodarki Morskiej, uczelnia - mimo trudnej sytuacji finansowej - podjęła trud przejęcia go i włączenia w swoją strukturę. Mozolne starania zostały uwieńczone sukcesem - na mocy porozumienia ministrów komunikacji oraz edukacji narodowej Ośrodek Szkolenia Personelu Lotniczego został przekazany uczelni i przyjął nazwę Ośrodka Kształcenia Lotniczego Politechniki Rzeszowskiej. W niedługim czasie OKL stał się posiadaczem pierwszego i jedyne w tej części Europy symulatora lotu, sfinansowanego w części

przez Koło Lotników Polskich w Anglii.

W okresie sprawowania przez prof. Tadeusza Markowskiego funkcji rektora w latach 1999-2005, OKL wzbogacił się o kolejny i kosztowny symulator lotu oraz nowy obiekt, w którym pomieszczenia znalazły: cenny w kształceniu pilotów nowoczesny symulator lotu, dział szkolenia i administracja Ośrodka.

Obecnie, staraniem władz uczelni, Ośrodek pozyskał ogromne środki na rozwój, w tym na zakup nowych samolotów i budowę pasa startowego. Inwestycja realizowana będzie w ramach projektu finansowanego ze środków Regionalnego Rozwoju Polski Wschodniej.

Z okazji jubileuszu do uczelni napłynęło wiele gratulacji i życzeń. Osobiście, podczas uroczystości złożyli je m.in.: w imieniu JE ks. bp. Kazimierza Górniego kanclerz kurii ks. Jan Szczupak, poseł na Sejm RP Andrzej Szlachta, wiceprezydent Rzeszowa Marek Ustrobiński, kapelan krajowego

Pracownicy OKL na jubileuszu.

Fot. M. Misiakiewicz

środowiska lotniczego o. Dominik Orczykowski.

Na zakończenie, JM Rektor w towarzystwie prorektora prof. Tadeusza Markowskiego i dyrektora OKL pana Mieczysława Góraka wręczyli osobom

związanym z działalnością Ośrodka okolicznościowe emblematy, opatrzone znakiem Jubileuszu 30-lecia OKL. Chwilą milczenia uczczono pamięć zasłużonych dla Ośrodka: doc. dr. inż. Adama Borowskiego, płk. pil. mgr.

Bronisława Janusa, instr. pil. Romana Przepióry, pil. dr. inż. Zbigniewa Zajdla.

Po części oficjalnej odbyło się spotkanie lotniczej braci przy lampce szampana i wspomnieniach z tamtych lat.

Marta Olejnik

WYSTĄPIENIE DYREKTORA OKL instr. pil. mgr. Mieczysława Góraka

Szanowni Państwo,

W tym roku obchodzimy 30-lecie działalności Ośrodka Kształcenia Lotniczego, kształcącego w ramach Politechniki Rzeszowskiej im. Ignacego Łukasiewicza studentów i kadry dla współczesnego lotnictwa cywilnego w Polsce i za granicą.

Ośrodek powstał w 1977 r., a o jego lokalizacji w Rzeszowie przesądziły takie czynniki, jak: duża koncentracja zakładów przemysłu lotniczego, jedyna uczelnia z wyższych uczelni technicznych w kraju posiadająca specjalizację pilotażu. Znajdowało się tu również duże lotnisko komunikacyjne, posiadające status lotniska międzynarodowego, z nowoczesnym wyposażeniem radiowo-nawigacyjnym. W Rzeszowie zrodziła się też inicjatywa reaktywowania krajowego centralnego ośrodka lotniczego, na wzór Centrum Wyszakowania Lotniczego działającego do 1955 r. we Wrocławiu i do początku lat sześćdziesiątych w Krośnie.

Prężnie rozwijające się w latach siedemdziesiątych XX w. lotnictwo komunikacyjne potrzebowało nowych kadr, a wprowadzane do eksploatacji samoloty nowej generacji stawiały przed pilotami i personelem technicznym coraz to większe wymagania. Właśnie te uwarunkowania, wynikające z wysokiego stopnia technicznego zaawansowania współczesnych samolotów, przesądziły o konieczności kształcenia pilotów na poziomie wyższej uczelni technicznej. W wyniku podjętych działań rzeszowskiego środowiska lotniczego, pod przewodnictwem ówczesnego kierownika Aero-

klubu Rzeszowskiego ppłk. pil. mgr. Bronisława Janusa, przy dużej pomocy władz wojewódzkich, zawarte zostało porozumienie pomiędzy Ministerstwem Nauki Szkolnictwa Wyższego i Techniki a Ministerstwem Komunikacji. Na jego mocy, w roku akademickim 1976/1977 w Politechnice Rzeszowskiej rozpoczęto kształcenie studentów specjalizacji pilotaż. Ten historyczny moment miał swoje miejsce w czasie kadencji JM Rektora prof. zw. dr. inż. Kazimierza Oczosia.

Ministerstwo Komunikacji za pośrednictwem Centralnego Zarządu Lotnictwa Cywilnego podjęło się organizacji i wyposażenia bazy praktycznej Ośrodka w Politechnice Rzeszowskiej. Minister komunikacji, zarządzeniem nr 235 z dnia 31 grudnia 1976 r. powołał z dniem 1 stycznia 1977 r. Ośrodek Szkolenia Personelu Lotniczego (OSPL) w Rzeszowie, mianując na stanowisko dyrektora płk. pil. mgr. Bronisława Janusa. Bazę wyjściową tworzonego OSPL stanowiły obiekty Aeroklubu Rzeszowskiego oraz tereny Portu Lotniczego Rzeszów - Jasionka. Założenia organizacyjne i programowe funkcjonowania Ośrodka stworzyła kadra naukowo-dydaktyczna z Politechniki Rzeszowskiej oraz kierownictwo Ośrodka. Głównym nurtem działalności dydaktycznej stało się szkolenie studentów specjalizacji pilotażowej do poziomu licencji pilota samolotowego zawodowego II klasy.

Pierwszymi pracownikami OSPL zostali pracownicy regionalnych aeroklubów oraz lotnictwa wojskowego. Zastępcą dyrektora ds. szkolenia został

ppłk pil. Zbigniew Kachaniak, natomiast szefem technicznym - inż. Ryszard Gruchalski z WSK "PZL-Mielec". Pierwsze loty szkoleniowe ze studentami po pierwszym roku studiów rozpoczęły się w czerwcu 1977 r. na samolotach An-2 produkowanych przez zakłady lotnicze w Mielcu. Na przełomie lat 1977/1978 instruktorzy uzupełnili swoje kwalifikacje, głównie w lotach według wskazań przyrządów (IFR).

W 1978 roku OSPL rozpoczął szkolenie pilotów spoza nurtu studenckiego - pilotów z lotnictwa sanitarnego oraz Przedsiębiorstwa Usług Lotniczych. W tym czasie był to jedyny ośrodek w kraju, szkolący do uprawnień IFR.

W 1979 roku OSPL rozpoczął szkolenie na śmigłowcach Mi-2 - nowatorską na te czasy działalność, wymagającą stworzenia od podstaw bazy dydaktycznej i technicznej oraz zatrudnienia wykwalifikowanej kadry.

Pierwszą grupą szkolonych byli kandydaci do pracy w przedsiębiorstwie Instal-Nasielsk, wykorzystującym ciężkie śmigłowce do prac dźwigowych. Kolejną grupą była młodzież ze szkoły średniej z Zamościa, której szkolenie zostało zlecone przez Śmigłowcowy Zakład Agrolotniczy ze Świdnika. Szkolenie śmigłowcowe realizowane było do 1984 r. W tym czasie licencję pilota śmigłowcowego zawodowego uzyskało prawie 48 osób.

Począwszy od wiosny 1979 r. Ośrodek wprowadzał do procesu dydaktycznego nowe typy samolotów - PZL-104 "Wilga", a od jesieni 1979 r. PZL-110 "Koliber". W 1980 roku do Ośrodka

sprowadzono samoloty PZL M-20 "Mewa", co pozwoliło na poszerzenie możliwości szkoleniowej o samoloty wielosilnikowe.

W kolejnych latach działalności, oprócz cyklicznego szkolenia studentów kierunku pilotażowego w OSPL, coraz więcej szkoleń przeprowadzano na zlecenie firm z zewnątrz. Były one poświęcone głównie doskonaleniu pilotów wstępnie wyszkolonych w aeroklubach. Szkolono ponadto mechaników lotniczych obsługi i mechaników pokładowych. W sierpniu 1981 r. odbyła się pierwsza promocja studentów Politechniki Rzeszowskiej specjalizacji pilotażowej. Licencje zawodowe pilotów samolotowych otrzymało 21 absolwentów. Od tej pory corocznie Politechnikę Rzeszowską opuszcza przeciętnie 20 absolwentów z dyplomami magistra inżyniera mechanika oraz licencją pilota samolotowego zawodowego II klasy, z uprawnieniami IFR oraz ME.

Początek lat osiemdziesiątych przyniósł Ośrodkowi nie tylko same sukcesy. Nie wszystkie osoby zarządzające polskim lotnictwem akceptowały rozwiązania stosowane w OSPL. Podejmowane były próby obniżenia zakresu zadań i przejścia szkolenia pilotów lotnictwa cywilnego przez wojsko. Dzięki determinacji ówczesnych władz Ośrodka oraz życzliwości części władz cen-

trali OSPL przetrwał, chociaż musiał zmienić formułę swojej działalności. Wymusiły to przede wszystkim zmiany gospodarcze przełomu lat osiemdziesiątych i dziewięćdziesiątych ubiegłego wieku. Brak środków finansowych z resortu transportu spowodował konieczność podjęcia radykalnych decyzji odnośnie do przyszłości Ośrodka.

Zarządzeniem nr 22 z dnia 30 marca 1990 r. Ministerstwo Transportu zlikwidowało Ośrodek Szkolenia Personelu Lotniczego w Rzeszowie. Jednocześnie, na mocy porozumienia zawartego w dniu 26 marca 1990 r. pomiędzy Ministerstwem Transportu i Gospodarki Morskiej a Ministerstwem Edukacji Narodowej, majątek zlikwidowanego Ośrodka przekazano Politechnice Rzeszowskiej. Ówczesny rektor uczelni prof. dr hab. inż. Stanisław Kuś powołał z dniem 1 kwietnia 1990 r., zarządzeniem nr 2/90, Ośrodek Kształcenia Lotniczego (OKL) jako samodzielną jednostkę pozawydziałową Politechniki Rzeszowskiej. Były to trudne początki odnalezienia się w nowej rzeczywistości, przy nieuniknionych zmianach kadrowych i konieczności zmian programowych szkolenia lotniczego, wynikających z nowych przepisów lotniczych.

Jesienią 1992 r. OKL rozpoczął szkolenie studentów V roku na symulatorze lotu według zmodyfikowanego

programu szkolenia lotniczego, zgodnie z zaleceniami Międzynarodowej Organizacji Lotnictwa Cywilnego (ICAOI). W tym czasie zaczęto też wycofywać z eksploatacji samoloty An-2 oraz PZL-104 "Wilga", zastępowane systematycznie przez nowoczesne samoloty TB-9 "Tampico" oraz TB-20 "Trinidad". Studenci V roku studiów, po raz pierwszy w historii Ośrodka, w ramach praktyki lotniczej, program szkolenia zakończyli lotami międzynarodowymi na samolotach M-20 "Mewa", do krajów Europy Zachodniej. Uzyskali oni też uprawnienia do lotów wg wskazań przyrządów (IFR) na samolotach wielosilnikowych. Ponadto wyróżniającym się absolwentom umożliwiono zdobycie uprawnień instruktora samolotowego.

Szanowni Państwo,

Na podstawie wysokiego i wyrównanego poziomu szkolenia lotniczego uzyskiwanego przez studentów Politechniki Rzeszowskiej, Polskie Linie Lotnicze LOT S.A., uzgodnieniem z dnia 31 maja 1994 r., określiły zapotrzebowanie na absolwentów specjalizacji pilotażowej wynoszące 15 osób rocznie w latach 1995-1999 oraz 22 osoby w latach 2000-2005. Do dnia dzisiejszego specjalność pilotażu ukończyło ponad 460 osób. Większość pracuje w PLL LOT w charakterze pilotów komunikacyjnych. Pozostałe osoby pracują w polskich i zagranicznych liniach lotniczych. Począwszy od 1999 r., w Ośrodku podjęto intensywne prace nad dostosowaniem zintegrowanego cyklu szkolenia studentów specjalizacji pilotażowej PRz do wymagań Europejskich Przepisów Lotniczych - JAR i nad rozszerzeniem szkolenia do poziomu licencji pilota samolotowego liniowego (ATPL).

Ośrodek Kształcenia Lotniczego prowadzi również kursy teoretyczne i szkolenia praktyczne dla osób spoza uczelni. Są to:

- ▶ szkolenia zintegrowane teoretyczne i praktyczne kandydatów do uzyskania licencji pilota samolotowego turystycznego,
- ▶ szkolenia zintegrowane teoretyczne i praktyczne kandydatów do uzyska-

Uroczystość rozpoczęła się wprowadzeniem sztandaru PRz.

Fot. M. Misiakiewicz

- nia licencji pilota samolotowego zawodowego,
- » szkolenia zintegrowane teoretyczne kandydatów do uzyskania licencji pilota samolotowego liniowego,
 - » szkolenia zintegrowane teoretyczne i praktyczne kandydatów do uzyskania uprawnień do lotów według przyrządów,
 - » szkolenia zintegrowane teoretyczne i praktyczne kandydatów do uzyskania uprawnień do lotów na klasę samolotów wielosilnikowych tłokowych,
 - » szkolenia zintegrowane teoretyczne i praktyczne kandydatów do uzyskania uprawnień do lotów na klasę samolotów jednosilnikowych tłokowych,
 - » szkolenia modułowe teoretyczne i praktyczne kandydatów do uzyskania uprawnień instruktora szkolenia ogólnego z seminariami instruktor-skimi i szkoleniami wznawiającymi,
 - » szkolenia w zakresie współpracy w załodze wieloosobowej.

Obecnie Ośrodek prowadzi szkolenia na typach samolotów: PZL-110 "Koliber", PZL-104 "Wilga", TB-9 "Tampico", M-20 "Mewa" i I-23 "Mangier". Odbывают się także: okresowe sprawdzania kwalifikacji lotniczych, szkolenia i kontrole w zakresie nadawania i utrzymania uprawnień lotniczych dla pilotów, weryfikacje licencji i uprawnień lotniczych uzyskanych w innych rodzajach lotnictwa w kraju i za granicą.

W 2007 roku OKL uzyskał certyfikat na szkolenie mechaników lotniczych. OKL posiada również prawo do wykonywania odpłatnej obsługi technicznej dla użytkowników sprzętu lotniczego. Certyfikowanie tej działalności według przepisów PART-147 pozwoliło na uznanie tych usług w krajach członkowskich JAA (Wspólnych Władz Lotniczych), co daje Ośrodkowi możliwość poszerzania kręgu potencjalnych klientów. Specjalistyczną bazę OKL stanowią obecnie: tematyczne sale wykładowe, symulator lotu, imitujący samolot M-20 "Mewa", ALSIM 200, komputerowe symulatory lotu "Elite", biblioteka specjalistyczna zawierająca wydawnictwa polskie i za-

Od lewej: dyr. M. Górak, rektor A. Sobkowiak, prorektor T. Markowski.

Fot. M. Misiakiewicz

graniczne, podręczniki i skrypty oraz Sala Tradycji. Zaplecze logistyczne stanowi Dom Studencki "Aviata" oraz nowoczesny kompleks konferencyjno-gastronomiczny "Terminal", oddany do użytku w styczniu 2007 r.

W 2000 roku Ośrodek Kształcenia Lotniczego Politechniki Rzeszowskiej, dzięki decyzji JM Rektora prof. dr. hab. inż. Tadeusza Markowskiego, wzbogacił się o budynek tzw. Starego Portu Lotniczego w Jasionce. Po remoncie w 2003 r. stał się on wizytówką nowoczesnego obiektu dydaktycznego i szkoleniowego. W drugiej połowie 2003 r. został zakupiony symulator lotu firmy ALSIM. Jego użytkowanie pozwoliło na poszerzenie oferty szkoleniowej i stworzenie nowej jakości kształcenia studentów na kierunku dyplomowania pilotaż w OKL Politechniki Rzeszowskiej.

Szanowni Państwo,

W sierpniu 2006 r. w Ośrodku Kształcenia Lotniczego Politechniki Rzeszowskiej opracowano i złożono wniosek do Planu Inwestycyjnego Programu Operacyjnego Rozwoju Polski Południowo-Wschodniej 2007-2013, współfinansowanego z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego. Projekt dotyczył rozbudowy i wyposażenia OKL. Zakłada on m.in.: budowę pasa

startowego dla samolotów oraz drogi kołowania, budowę hangaru postoju samolotów, budowę kontenerowej stacji paliw, zakup nowoczesnych samolotów i symulatorów lotu dla samolotów jedno- i dwusilnikowych, zakup nowego wyposażenia obsługi logistycznej. Dzięki poparciu władz uczelni i podsekretarza stanu w Ministerstwie Rozwoju Regionalnego pana Władysława Ortyła (absolwenta Politechniki Rzeszowskiej), OKL uzyskał te środki pod koniec 2006 r. W chwili obecnej trwają prace koncepcyjne nad realizacją projektu.

Projekt ma kluczowe znaczenie dla dalszego funkcjonowania OKL. Politechnika Rzeszowska jest bowiem nadal jedyną w kraju uczelnią techniczną przygotowującą inżynierów mechaników lotnictwa, ale jest też jedyną, która kształci pilotów w pełni przygotowanych do zawodu w cywilnym lotnictwie transportowym, zgodnie z międzynarodowymi standardami.

Szanowni Państwo,

Historię tworzą ludzie. Pozwólcie więc powiedzieć kilka zdań o kadrze kierowniczej Ośrodka. W swojej 30-letniej historii Ośrodek miał wielu dyrektorów. Kolejno byli nimi: płk pil. mgr Bronisław Janus (styczeń 1977 - czerwiec 1986), płk pil. Szymon Kowal

(październik 1986 - czerwiec 1990), instr. pil. Roman Przepióra (czerwiec 1986 - październik 1986 oraz czerwiec 1990 - maj 1991), ppłk pil. inż. Jan Ziąbek (maj 1991 - czerwiec 1993), mgr inż. Zbigniew Zajdel (czerwiec 1993 - listopad 2000), inż. Zdzisław Nowak (grudzień 2000 - kwiecień 2002), instr. pil. Ryszard Sądaj (p.o. dy-

rektora od kwietnia 2002 r. do lipca 2002 r.), mgr inż. Wacław Gawęł (lipiec 2002 - wrzesień 2003), mgr inż. Janusz Bury (październik 2003 - sierpień 2005). Od 16 sierpnia 2005 r. do chwili obecnej Ośrodkiem Kształcenia Lotniczego Politechniki Rzeszowskiej kieruje mówiący te słowa - Mieczysław Górak.

Nasze szeregi opuścili już, odchodząc na wieczny odpoczynek, byli dyrektorzy Ośrodka: instruktorzy piloci Bronisław Janus, Roman Przepióra i Zbigniew Zajdel. Pozostaną oni w naszej pamięci.

Dziękuję Państwu za uwagę.

Z żałobnej karty

*"Czasem minuta ciszy
do późnej nocy trwa"*

Wisława Szymborska

WSPOMNIENIE

dr inż. ZBIGNIEW ZAJDEL

(1956-2007)

Niespodziewanie, w dniu 1 marca 2007 r. odszedł od nas w wieku sił twórczych dr inż. ZBIGNIEW ZAJDEL, instruktor pilot - adiunkt w Katedrze Awioniki i Sterowania na Wydziale Budowy Maszyn i Lotnictwa. Zmarł w czasie wykonywania obowiązków służbowych na terenie Ośrodka Kształcenia Lotniczego PRz w Jasionce - w miejscu, gdzie przez wiele lat pracował z wielkim oddaniem i pasją. Urodził się 13 maja 1956 r., miał niespełna 51 lat i wiele planów do realizacji. Był absolwentem ówczesnego Wydziału Mechanicznego Politechniki Rzeszowskiej. Na tym samym wydziale, ale noszącym już nazwę Wydziału Budowy Maszyn i Lotnictwa, uzyskał stopień doktora nauk technicznych w 2005 r. Pożegnaliśmy Zbyszka na cmentarzu komunalnym Wilkowyja w dniu 3 marca br. Cześć Jego pamięci.

"ZBYSZEK"

Zbyszka poznałem na początku lat siedemdziesiątych na lotnisku w Rzeszowie. Brałem udział w regionalnych zawodach szybowcowych, a Zbyszek jako młody pilot pomagał w ich organizacji. Już wtedy instruktorzy Aeroklubu Rzeszowskiego dostrzegli w Nim lotniczy talent.

Kolejne nasze spotkanie miało inny charakter. Zbyszek zgłosił się do mnie jako student Politechniki poszukujący lotniczego tematu pracy magisterskiej. Podjął się ambitnego - jak na tamte czasy - zadania opracowania algorytmu obliczeniowego wielokryterialnej optymalizacji parametrów konstrukcyjnych samolotu w taki sposób, aby uzyskać jak najlepsze właściwości pilotażowe. W czasach gdy

kapryśna maszyna licząca "Odra" była jedynym dostępnym w Politechnice komputerem, nie było to zadanie łatwe. Ale poradził sobie doskonale i powstał program obliczeniowy uwzględniający analityczne kryteria oceny właściwości pilotażowych samolotów

manewrowych, będący zasadniczym elementem Jego pracy magisterskiej.

Kilka lat później role się odwróciły, to ja stałem się Jego "ucznem". Na początku lat osiemdziesiątych Zbyszek był etatowym instruktorem w ówczesnym Ośrodku Szkolenia Personelu Lotniczego, a ja rozpocząłem praktykę instruktorską w Ośrodku. Przez kilka lat w czasie wakacji, szkoląc studentów, korzystałem z rad Zbyszka oraz jego dyskretnej pomocy. Pamiętam fachowe dyskusje w gronie instruktorów Ośrodka, Zbyszek zawsze wyróżniał się dociekliwością i precyzją rozumowania.

Mając odpowiednie kwalifikacje i doświadczenie lotnicze, podjął pracę w Polskich Liniach Lotniczych "LOT", aby po kilku latach powrócić do Rzeszowa. Wróciliśmy do ścisłej

współpracy - najpierw w relacji: Zbyszek jako dyrektor Ośrodka Kształcenia Lotniczego PRz i ja jako pełnomocnik rektora ds. studiów pilotażowych, a potem już jako pracownicy Katedry Awioniki i Sterowania. Zbyszek podjął się prowadzenia wielu specjalistycznych zajęć ze studentami pilotażu - miał do tego właściwe kwalifikacje, ale również wiele zapału, nowych pomysłów i konsekwencji w ich realizacji. Zgromadził w czytelni Wydziału Budowy Maszyn i Lotnictwa bogatą literaturę z zakresu nawigacji, prawa i przepisów lotniczych oraz bezpieczeństwa wykonywania lotów, służąc swoją pomocą w opracowaniu zbiorów. Bardzo istotnie przyczynił się do powstania laboratorium oceny

predyspozycji psychofizycznej pilotów i kandydatów do szkolenia lotniczego, a następnie poświęcił wiele czasu na przeprowadzenie dziesiątków testów ze studentami pilotażu. Był niekwestionowanym ekspertem w tych dziedzinach.

Bezpośrednio współpracowaliśmy w realizacji projektów badawczych dotyczących projektowania i budowy prototypu pośredniego systemu sterowania samolotem lekkim. Miał bardzo oryginalne pomysły, specyficzny punkt widzenia wielu problemów technicznych i naukowych. Inicjował żarliwe dyskusje, których efektem były korzystne decyzje projektowe. Jako doświadczony pilot i instruktor wspierał nas swą wiedzą, szczególnie

w obszarze współpracy pilota-operatora z urządzeniami pokładowymi oraz systemem sterowania samolotem. Efektem Jego samodzielnej pracy naukowej była rozprawa doktorska "Parametry dyrektywne eksploatacji samolotu lekkiego podczas startu i lądowania" przygotowana pod kierunkiem prof. Jana Gruszeckiego.

Mieliśmy dalsze wspólne plany: kontynuację prac nad pośrednim systemem sterowania, wydanie monografii na ten temat. Zostaliśmy pozbawieni możliwości dalszej współpracy, ale będziesz Zbyszek współautorem redagowanej monografii - zdążyłeś napisać swój rozdział. Spotczajmy w pokoju.

Andrzej Tomczyk

List Przyjaciół do Rodziny

W tych trudnych dniach po odejściu Męża i Ojca pragniemy także my, pracownicy Katedry Awioniki i Sterowania Politechniki Rzeszowskiej przekazać Państwu wyrazy współczucia i zapewnienie o serdecznej pamięci naszego Współpracownika i Przyjaciela, śp. Zbyszka.

Dar życia otrzymany od Stwórcy Zbyszek realizował godnie i pięknie. O tym, że był dobrym oraz zatroskanym o Rodzinę Mężem i Ojcem, Państwo wiedzą najlepiej. My możemy jedynie potwierdzić to, gdyż wielokrotnie słyszeliśmy Jego niezwykle serdeczne i świadczące o miłości słowa dotyczące małżonki i dzieci.

Jego pasją było lotnictwo, zaszczepione przed laty w rodzinnym Krośnie i absorbujące Go przez całe dorosłe życie w różnych formach. Wspominamy Go jako bardzo zaangażowanego i dobrego studenta naszej uczelni, gdyż wielu spośród nas było Jego nauczycielami. Podjęcie przez Zbyszka pracy w OKL zaowocowało nowymi relacjami, nie tylko służbowymi, ale opartymi na serdecznym koleżeństwie i przyjaźni. Jego poświęcenie się sprawom szkolenia pilotów - studentów Politechniki i autentyczne zaangażowanie się w rozwój lotnictwa były widoczne na każdym etapie pracy zawodowej.

Przejsie do pracy w Katedrze Awioniki i Sterowania ubogaciło nas wszystkich obecnością dobrego praktyka i wysokiej klasy fachowca oraz współpracownika w pracy naukowej i dydaktycznej. Jego obecność wśród nas wyrażała się jakże częstymi dyskusjami i naukowymi dysputa-

mi, w których widoczny był Jego profesjonalizm oraz spojrzenie na wiele zagadnień lotniczych w sposób konkretny i obiektywny. Pozostaną nam także w pamięci rozmowy z Nim na wiele tematów ogólnych, w których zawsze wykazywał szacunek dla drugiego człowieka, nawet jeśli krytykowaliśmy fakty lub czyjeś zachowania.

Dla studentów był nie tylko wykładowcą, ale i wychowawcą, starał się bowiem przekazywać im nie tylko samą wiedzę, ale sposób myślenia i oceniania otaczającej nas rzeczywistości, opierając się na szukaniu prawdy i wspólnego dobra, patrząc znacznie dalej i szerzej od innych, po prostu z innego horyzontu.

Zbyszek był dla nas autentycznym Kolegą i Przyjacielem, bardzo nam Go brakuje i zawsze będziemy Go wspominać z niezwykłą serdecznością, dziękując Bogu za dar Jego życia i obecności pośród nas. Będziemy starali się kontynuować Jego dzieło.

Ufamy, wierząc w Boże miłosierdzie, że teraz Zbyszek ogląda Niebo z perspektywy innej niż to, które widział, gdy wielokrotnie wzbijał się w powietrze. Wierzymy, że teraz powrócił do Domu Ojca i został tam przyjęty, bo zasłużył na to swoim godnym, uczciwym i pracowitym życiem.

Pracownicy
Katedry Awioniki i Sterowania

Ministerstwo informuje

**MINISTERSTWO
NAUKI I SZKOLNICTWA WYŻSZEGO**
Departament Wdrożeń i Innowacji

Szansa na wzrost liczby zgłoszeń patentowych pochodzących z polskich jednostek naukowych

Zwiększenie liczby międzynarodowych zgłoszeń patentowych pochodzących z polskich jednostek naukowych oraz intensyfikacja procesu transferu technologii z jednostek naukowych do gospodarki - to główne cele nowego programu ministra nauki i szkolnictwa wyższego, o nazwie "Patent PLUS. Wsparcie patentowania wynalazków powstających w jednostkach naukowych".

Program "Patent PLUS" został uruchomiony po to, aby usprawnić proces transferu nowych technologii z jednostek naukowych do gospodarki. Ma to umożliwić m.in. sprawniejszy system uzyskiwania ochrony patentowej wynalazków powstających w instytutach i na uczelniach. Dodatkowym efektem

programu ma być również zwiększenie świadomości pracowników naukowych w zakresie znaczenia ochrony własności przemysłowej dla komercjalizacji nowoczesnych rozwiązań i technologii.

Realizacja programu odbywać się będzie na dwóch poziomach - poprzez dofinansowywanie lub refundację kosztów postępowania patentowego oraz ułatwianie pozyskiwania partnerów biznesowych, którzy wdrożą wynalazki do powszechnego użycia.

Zainteresowani naukowcy mają więc szansę na otrzymanie środków niezbędnych zarówno do zarejestrowania swojego wynalazku, jak i na szkolenia kadry badawczej, popularyzowanie swoich osiągnięć czy też

nawiązywanie współpracy z prywatnymi przedsiębiorcami.

"Patent PLUS" zaadresowany jest do wszystkich uczelni, jednostek naukowych i badawczo-rozwojowych oraz centrów transferu technologii, których siedziby znajdują się na terenie Polski. Program obsługiwany jest przez Departament Wdrożeń i Innowacji Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego. Najbliższy termin przyjmowania wniosków upływa 30 czerwca 2007 r.

Dodatkowe informacje można uzyskać w Departamencie Wdrożeń i Innowacji Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego pod numerami telefonów: (+22) 52 92 332 oraz (+22) 50 17 102.

* * *

3 mln zł przeznaczy w tym roku Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego na innowacyjne przedsięwzięcia studentów oraz pracowników uczelni

Wspieranie tworzenia innowacyjnych firm przez pracowników uczelni i studentów, rozwój istniejących jednostek, działających w środowisku akademickim, na rzecz współpracy pomiędzy sferą nauki i gospodarki, a także upowszechnienie wśród przedsiębiorców informacji o projektach powstających w środowisku akademickim - to główne cele programu ministra nauki i szkolnictwa wyższego pod nazwą "Kreator innowacyjności. Wsparcie innowacyjnej przedsiębiorczości akademickiej".

W ramach programu "Kreator innowacyjności" finansowane może być np. tworzenie i wdrażanie uczelnianych systemów komercjalizacji technologii oraz procedur zarządzania własnością intelektualną, a także udostępnienie aparatury badawczej uczelni przedsiębiorstwom prowadzącym działalność

opartą na wynikach badań naukowych powstających na uczelni.

Dofinansowaniem mogą zostać objęte zarówno uczelnie - w tym także niepubliczne - jak i akademickie inkubatory przedsiębiorczości, centra transferu technologii, centra zaawansowanych technologii, parki technologiczne, naukowo-technologiczne oraz konsorcja badawczo-rozwojowe. Najbliższy termin przyjmowania wniosków upływa 30 czerwca 2007 r.

Program stanowi kontynuację pilotażowego przedsięwzięcia zrealizowanego przez Departament Wdrożeń i Innowacji Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego w 2006 r. Dzięki środkom przeznaczonym na udział w pilotażu uruchomiono m.in. Laboratorium Akademickiego Biznesu oraz zrealizowano projekt szkoleniowy

skierowany do nauczycieli akademickich. Z możliwości wsparcia swoich projektów skorzystał już m.in. Wrocławski Park Technologiczny, Uniwersytet Warszawski, Uniwersytet Jagielloński i Park Naukowo-Technologiczny TECHNOPARK w Gliwicach.

Dodatkowe informacje można uzyskać w Departamencie Wdrożeń i Innowacji Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego pod numerami telefonów: (+22) 52 92 585, (+22) 52 92 547 oraz (+22) 52 92 530.

MINISTERSTWO NAUKI
I SZKOLNICTWA WYŻSZEGO
00-529 Warszawa 53, ul. Wspólna 1/3,
tel. (+22) 52 92 603, fax (+22) 52 92 662
e-mail: sekretariat.dwi@mnisw.gov.pl
www.mnisw.gov.pl

KRASP

DOKUMENT nr 39/IV

Konferencji Rektorów Akademickich Szkół Polskich

**Uchwała Prezydium KRASP
z dnia 23 marca 2007 r.
w sprawie Założeń do ustawy o zmia-
nie ustawy - Prawo o szkolnictwie
wyższym, przedstawionych
przez Ministra Nauki i Szkolnictwa
Wyższego**

Konferencja Rektorów Akademickich Szkół Polskich (KRASP) przyjmuje opinię w sprawie treści dokumentu Założeń do ustawy o zmianie ustawy - Prawo o szkolnictwie wyższym, przedstawionego przez Ministra

Nauki i Szkolnictwa Wyższego, stanowiącą załącznik do niniejszego dokumentu.

Obszerny załącznik do niniejszej uchwały jest dostępny na stronie www.krasp.org.pl "Dokumenty" (przyp. red.).

DOKUMENT nr 46/IV

Konferencji Rektorów Akademickich Szkół Polskich

**Uchwała Zgromadzenia
Plenarnego KRASP
z dnia 27 kwietnia 2007 r.
w sprawie nowelizacji ustawy
o finansach publicznych**

Zgromadzenie Plenarne Konferencji Rektorów Akademickich Szkół Polskich zwraca się do Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego o wystąpienie z inicjatywą nowelizacji ustawy o finansach publicznych, uwzględniającej odpis od podatków wobec osób fizycznych i osób prawnych przekazujących - według standardów obowiązujących w świecie - środki finansowe na badania naukowe i szkolnictwo wyższe.

prof. dr hab. Tadeusz Luty

przewodniczący KRASP

NAGRODY MIASTA RZESZOWA

Od Redakcji:

W dniu 27 kwietnia 2007 r. w Teatrze "Maska" wręczone zostały nagrody w dziedzinach: kultury i sztuki - 5 osób, literatury - 3 osoby, nauki i techniki - 3 osoby, sportu - 2 osoby. Nagrodę I stopnia w dziedzinie NAUKI I TECHNIKI otrzymał JM Rektor prof. dr hab. inż. Andrzej Sobkowiak. Nagrodę Prezydenta Miasta Rzeszowa MŁODE TALENTY otrzymała m.in. studentka V roku Wydziału Elektrotechniki i Informatyki Magdalena Balana. Ta doniosła uroczystość odbyła się z udziałem władz miasta i regionu, a gospodarzami uroczystości byli: wiceprezydent Rzeszowa Henryk Wolicki i przewodniczący Rady Miasta Waldemar Szumny.

Warto przypomnieć, że dotychczas Nagrodę Miasta Rzeszowa otrzymały następujące osoby związane z naszą uczelnią: prof. zw. dr hab. inż. Zdzisław Hippe (1994), prof. zw. dr inż. Kazimierz E. Oczos (1996), mgr inż. Waldemar Gładzik (1997), mgr inż. Alina Kościółek-Rusin (1997), mgr Izabela Mikula (1997), prof. dr hab. inż. Stanisław Kuś (1998), prof. mgr inż. Andrzej Jarominiak (1999), mgr Alicja Haszczak (1999), prof. dr hab. Bolesław Fleszar (2000), prof. dr hab. inż. Andrzej Kusy (pośmiertnie - 2000), prof. dr hab. Stanisław Kopacz (2002), dr hab. inż. Włodzimierz Kalita, prof. PRz (2003), dr hab. inż. Zbigniew Oniszczyk, prof. PRz (2004), dr hab. inż. Adam Reichhart, prof. PRz (2005), prof. dr hab. inż. Tadeusz Markowski (2006), prof. dr hab. Jan Stankiewicz (2006). Nagrodę Miasta Rzeszowa MŁODE TALENTY otrzymał w 2006 r. siatkarz AZS PRz - student Wydziału Budowy Maszyn i Lotnictwa Łukasz Perłowski.

MAGDALENA BALANA

"Mam za sobą 10 sezonów startów w wyścigach. Znam zarówno smak zwycięstwa, jak i gorycz porażki, są chwile, do których chętnie powracam i są takie, o których wolałabym zapomnieć, ale wiem jedno - kolarstwo wypełnia całe moje życie i żadnej chwili spędzonej na rowerze nie żałuję. To jest to, co mnie pozytywnie nastroja, daje mi szczęście." - wypowiedź laureatki na zakończenie sezonu 2006.

W dniu 27 kwietnia 2007 r. w Teatrze "Maska" w Rzeszowie odbyła się uroczystość wręczenia nagród Prezydenta Miasta Rzeszowa MŁODE TALENTY za rok 2006. Wśród wyróżnionych w dziedzinie SPORTU znalazła się studentka V roku Wydziału Elektrotechniki i Informatyki Magdalena Balana.

Magdalena Balana urodziła się w Ustrzykach Dolnych, tam też mieszkała i uczyła się do czasu ukończenia szkoły średniej. Bieszczadzki pofalowany krajobraz to zapewne jedna z tych przyczyn, które sprawiły, że Magda zaczęła uprawiać kolarstwo górskie. Swoją przygodę ze sportem rozpoczęła

w 1996 r. Już pierwsze lata startów na górskich trasach pokazały, że ta młodziutka dziewczyna ma wielki talent, a dziesiątki przejechanych na treningach kilometrów przekładały się na wysokie lokaty uzyskiwane na zawodach.

Jak sama twierdzi, przełomem był rok 2002. Rozpoczęła studia w Politechnice Rzeszowskiej i została zawodniczką Klubu AZS w naszej uczelni. Mimo obaw, jakie towarzyszyły Magdzie, czy pogodzi naukę na studiach z wyczynowym uprawianiem sportu, podjęła wyzwanie i nie zrezygnowała ze swojej pasji.

Pierwszy rok w barwach AZS PRz to starty zarówno na szosie, jak i wyścigi XC. W obu kategoriach uzyskiwała wysokie miejsca. Zaczęła również starty w maratonie. Na sukcesy nie trzeba było długo czekać. W 2003 roku odbyły się pierwsze oficjalne Mistrzostwa Polski w Maratonie MTB, a Magdalena Balana stanęła na najwyższym stopniu podium - została mistrzem Polski. Kolejne lata startów, to kolejne sukcesy na zawodach krajowych i międzynarodowych: była mistrzem Słowacji w maratonie MTB (2004 r.), wygrała klasyfikację generalną o Puchar Słowacji

Fot. www.bikeword.pl

w maratonie (2004 r.), klasyfikację generalną Pucharu Polski w maratonie w kolarstwie górskim - Eska Gatorade Bikemaron (2005 r.). W sezonie 2006 Magda do swojej kolekcji medali i mistrzowskich tytułów dodała kolejne. Najważniejsze wyniki ostatniego sezonu to: I miejsce w klasyfikacji generalnej Eska Fujifilm Bikemaron (MEGA), I miejsce w klasyfikacji generalnej Akademickiego Pucharu Polski w maratonach MTB, I miejsce w klasyfikacji generalnej Międzynarodowego Wyścigu Kolarstwa Górskiego, III miejsce w Mistrzostwach Polski w maratonie w kolarstwie górskim, I miejsce na Międzynarodowym Festiwalu Rowerowym. Magda specjalizuje się w długich dystansach i zawodach wieloetapowych, na ostateczny sukces i tytuł potrzeba więc setek kilometrów spędzonych na trasach wyścigów.

W sezonie 2006 Magdalena Balana startowała, także z sukcesami, w nowej dla siebie dyscyplinie - crossduathlonie - zajmując w Mistrzostwach Polski III miejsce w kategorii OPEN i I miejsce w kategorii MŁODZIEŻOWIEC. Do tych spektakularnych sukcesów należałoby jeszcze dodać listę zawodów, w których Magda zajmowała niższe miejsca na podium, a jest ona również bogata.

Magdalena Balana to nie tylko wspaniały sportowiec. Jest także jedną z najlepszych studentek Wydziału

Elektrotechniki i Informatyki. Jej średnia ocen za ostatni (9) semestr w roku akademickim 2006/2007 wynosi 5,0, zaś średnia ocen z całego toku studiów (semestry 1-9) - 4,75. W roku akademickim 2006/2007 podjęła studia na drugim kierunku, na Wydziale Zarządzania i Marketingu, gdzie również osiąga bardzo dobre wyniki. Od drugiego roku studiów otrzymuje stypendium za bardzo dobre wyniki w nauce, a w roku akademickim 2005/2006 otrzymywała stypendium Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego za wybitne osiągnięcia sportowe.

Magda cieszy się uznaniem w środowisku akademickim, czego dowodem jest trzykrotne zwycięstwo w plebiscycie na najpopularniejszego

sportowca Politechniki Rzeszowskiej, jest utalentowaną młodą dziewczyną, która czerpie radość ze sportu i nauki. Potrafi godzić wysiłek fizyczny treningów i trud zdobywania wiedzy jednocześnie na dwóch kierunkach. Osiąga bardzo dobre wyniki sportowe, sięgając po najwyższe trofea, a równocześnie uzyskuje wyróżniające wyniki w nauce. Jest osobą o niezwyklej osobowości - ambitną, utalentowaną, bardzo pracowitą i sumienną. Magda nie spoczywa na laurach - każde wyróżnienie przyjmuje z ogromną radością, każda nagroda mobilizuje ją do jeszcze większej pracy i osiągania coraz to lepszych wyników.

Kolejny sezon startów w maratonach Magda już rozpoczęła. A sądząc

po wynikach etapowych, jakie uzyskuje na prestiżowych zawodach krajowych, będzie to sezon udany (6 startów - 3 zwycięstwa, 2 razy miejsce drugie i raz trzecie). Będzie to również czas wytężonej pracy, bo Magda kończy studia na kierunku informatyka i przygotowuje się do egzaminu dyplomowego. I trochę szkoda, że czas tak szybko płynie i już za kilka tygodni o Magdzie z dumą będziemy mówić jako o naszej absolwentce.

Madziu! - serdecznie gratulujemy dotychczasowych sukcesów - trzymamy za Ciebie kciuki - życzymy dalszych udanych startów i wszelkiej pomyślności w życiu i pracy (już!) zawodowej.

Jadwiga Płoszyńska

PERSONALIA

HABILITACJE

Dr inż. Andrzej Kawalec, adiunkt w Katedrze Technik Wytwarzania i Automatyzacji na Wydziale Budowy Maszyn i Lotnictwa, uzyskał stopień naukowy doktora habilitowanego nauk technicznych z zakresu dyscypliny naukowej *budowa i eksploatacja maszyn*, nadany przez Radę Naukową Instytutu Podstawowych Problemów Techniki PAN w Warszawie w dniu 29 marca 2007 r. Temat rozprawy habilitacyjnej: *Computer Aided Synthesis and Modelling of Modified Helical Gear Transmissions with Finite Element Analysis*.

Pan Andrzej Kawalec urodził się w 1959 r. w Rzeszowie. Studia wyższe ukończył na Wydziale Mechanicznym Energetyki i Lotnictwa Politechniki Warszawskiej. Stopień naukowy doktora nauk technicznych z zakresu dyscypliny naukowej *mechanika* uzyskał w 1988 r., po studiach doktoranckich w Instytucie Inżynierów Lotnictwa Cywilnego w Kijowie (Ukraina). W latach 1983-1991 był zatrudniony w WSK "PZL-Rzeszów", ostatnio na stanowisku kierownika Sekcji Automatyzacji Prac Inżynierskich w Ośrodku Obliczeniowym. Od 1991 roku jest

nauczycielem akademickim w naszej uczelni. W 1993 roku odbywał staż naukowy w Fachbereich Maschinenbau, Fachhochschule Bielefeld (Niemcy), w 1995 r. zaś przebywał przez 4 miesiące na stażu w Department of Mathematical Sciences, School of Computing Sciences, De Montfort University w Leicester (Wielka Brytania) oraz przez miesiąc w Department of Mechanical Engineering, Imperial College of Science, Technology and Medicine, University of London. Specjalizuje się w zakresie komputerowego wspomagania prac inżynierskich (CAE), geometrii numerycznej oraz metod numerycznych mechaniki, a także konstrukcji i wytwarzania przekładni zębatych. Prowadzi zajęcia dydaktyczne z przedmiotów: Metoda Elementów Skończonych I, II, III, Metody numeryczne, Technika CAD/CAM I, II oraz Systemy komputerowe CAD/CAM/CIM. Stworzył koncepcję organizacyjną i współorganizował Laboratorium systemów komputerowych CAD/CAM/CAE, wykorzystywane w Katedrze Technik Wytwarzania i Automatyzacji na Wydziale Budowy Maszyn i Lotnictwa Politechniki Rzeszowskiej. Był jednym z dwóch głównych organizatorów specjalności European Mechanical Engineering Studies (EMES), prowadzonej w Politechnice Rzeszowskiej od 1993 r. na Wydziale Budowy Maszyn i Lotnictwa. Od 1998 roku jest pełnomocnikiem dziekana ds. studiów EMES.

DOKTORATY

Mgr Eliza Jabłońska, asystentka w Katedrze Matematyki na Wydziale Matematyki i Fizyki Stosowanej, uzyskała stopień naukowy doktora *nauk matematycznych* nadany przez Radę Wydziału Matematyczno-Fizyczno-Technicznego Akademii Pedagogicznej w Krakowie w dniu 25 kwietnia 2007 r. Temat rozprawy doktorskiej: *O rozwiązaniach pewnego uogólnienia równania funkcyjnego Gołąba-Schinza*.

Promotorem w przewodzie doktorskim był dr hab. Janusz Brzdęk, profesor nadzwyczajny Akademii Pedagogicznej w Krakowie. Rozprawę doktorską recenzowali: prof. dr hab. Karol Baron, profesor zwyczajny Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach i prof. dr hab. Andrzej Smajdor, profesor zwyczajny Akademii Pedagogicznej w Krakowie.

Mgr inż. Mirosław Tupaj, asystent w Katedrze Odlewnictwa i Spawalnictwa na Wydziale Budowy Maszyn i Lotnictwa, uzyskał stopień naukowy doktora nauk technicznych z zakresu dyscypliny naukowej *budowa i eksploatacja maszyn*, nadany przez Radę Wydziału Budowy Maszyn i Lotnictwa Politechniki Rzeszowskiej w dniu 16 maja 2007 r. Temat rozprawy doktorskiej: *Wytrzymałość zmęczeniowa odlewów ze stopu AlSi7Mg0,3 modyfikowanego sodem lub strontem*.

Promotorem w przewodzie doktorskim był prof. dr hab. inż. Antoni W. Orłowicz z Politechniki Rzeszowskiej. Rozprawę doktorską recenzowali: dr hab. inż. Stanisław Rzadkosz, profesor nadzwyczajny Akademii Górniczo-Hutniczej w Krakowie i prof. dr hab. inż. Feliks Stachowicz, profesor zwyczajny Politechniki Rzeszowskiej.

PROFESURY UCZELNIANE

Dariusz Pogocki

Wojciech Piątkowski

Marek Pyda

Jarosław Górnicki

JM Rektor mianował na stanowisko profesora nadzwyczajnego w Politechnice Rzeszowskiej:

- **dr. hab. inż. Dariusza Pogockiego** w Katedrze Biochemii i Biotechnologii na Wydziale Chemicznym z dniem 1 marca 2007 r. na okres 5 lat,
- **dr. hab. inż. Wojciecha Piątkowskiego** w Katedrze Inżynierii Chemicznej i Procesowej na Wydziale Chemicznym z dniem 1 kwietnia 2007 r. na okres 5 lat,
- **dr. hab. Marka Pydę** w Katedrze Technologii i Materiałoznawstwa Chemicznego na Wydziale Chemicznym z dniem 1 kwietnia 2007 r. na okres 5 lat,
- **dr. hab. Jarosława Górnickiego** w Katedrze Matematyki na Wydziale Matematyki i Fizyki Stosowanej z dniem 1 maja 2007 r. na czas nieokreślony.

Bronisław Świder

Z OBRAD SENATU

Kolejne posiedzenie Senatu PRz odbyło się 24 maja br. Obradom przewodniczył JM Rektor prof. dr hab. inż. Andrzej Sobkowiak, który wręczył nominacje na stanowisko profesora nadzwyczajnego:

- dr. hab. inż. Wojciechowi Piątkowskiemu (WCh) na okres 5 lat,
- dr. hab. Markowi Pydzie (WCh) na okres 5 lat,
- dr. hab. Jarosławowi Górnickiemu (WMiFS) na czas nieokreślony.

Następnie Senat wyraził pozytywną opinię w sprawie wniosków o mianowanie:

- dr. hab. inż. Andrzeja Kawalca (WBMiL) na stanowisko prof. nadzwyczajnego na okres 5 lat,
- dr. hab. inż. Jarosława Sępa (WBMiL) na stanowisko prof. nadzwyczajnego na okres 5 lat,
- dr. hab. inż. Mirosława Śmieszka (WBMiL) na stanowisko prof. nadzwyczajnego na czas nieokreślony,
- prof. dr. hab. inż. Mykhaylo Dorozhovetsa (WEiI) na stanowisko profesora nadzwyczajnego na czas nieokreślony,
- prof. dr. hab. inż. Krzysztofa Kaczmareckiego (WCh) na stanowisko profesora zwyczajnego,
- prof. dr. hab. inż. Romana Petrusa (WCh) na stanowisko profesora zwyczajnego,
- prof. dr. hab. inż. Volodymyra Liubimova (WBMiL) na stanowisko profesora zwyczajnego

oraz wyraził negatywną opinię w sprawie wniosku o mianowanie prof. dr. hab. Bronisława Wajnryba (WMiFS) na stanowisko profesora zwyczajnego.

Ponadto Senat podjął uchwały w sprawie:

- wyrażenia zgody na pełnienie funkcji dziekana i prodziekana do końca kadencji 2005-2008 przez osoby, które osiągnęły wiek emerytalny,
- wynagrodzeń finansowanych ze środków pozabudżetowych,
- warunków i trybu rekrutacji na studia pierwszego i drugiego stopnia w roku akademickim 2008/2009,
- zmiany uchwały w sprawie szczegółowych zasad przyjmowania na studia laureatów i finalistów olimpiad przedmiotowych,
- warunków i trybu rekrutacji na studia doktoranckie na Wydziale Budowy Maszyn i Lotnictwa w roku akademickim 2008/2009,
- ustalenia planowanej liczby przyjęć studentów na I rok studiów w roku akademickim 2007/2008,
- szczegółowych zasad pobierania opłat za świadczone usługi edukacyjne oraz trybu i warunków zwalniania z opłat,
- wprowadzenia Systemu Zapewnienia Jakości Kształcenia w Politechnice Rzeszowskiej,

- zmiany składu Komisji Dyscyplinarnej dla studentów i doktorantów,
- zatwierdzenia sprawozdania finansowego PRz za 2006 r.,
- podziału dotacji budżetowej, zasad i wskaźników dotyczących opracowania planów rzeczowo-finansowych na 2007 r.,
- przyjęcia planu rzeczowo-finansowego uczelni na 2007 r.,
- przyjęcia planu rzeczowo-finansowego inwestycji budowlanych i zakupowych na 2007 r.,
- przyjęcia planu rzeczowo-finansowego uczelni na lata 2007-2008, realizowanego w ramach Planu Inwestycyjnego Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego w zakresie inwestycji pt. "Likwidacja zagrożeń i uszkodzeń konstrukcji nośnej oraz modernizacja elewacji obiektów dydaktyczno-naukowych A, B, C i F Politechniki Rzeszowskiej".

W dalszej kolejności Senat wyróżnił medalem "Zasłużonym dla Politechniki Rzeszowskiej":

- inż. Krzysztofa Gosztyłę (WBMiL),
- Elżbietę Niedziałkowską (Biblioteka Główna),
- dr. hab. Grzegorza Ostasza (WZiM),
- inż. Aleksandrę Rokaszewską (WCh),
- prof. dr. hab. inż. Stanisława Piroga z Akademii Górniczo-Hutniczej w Krakowie,
- dr. Zdzisława Zarębskiego z Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie.

Zamykając obrady, JM Rektor zaprosił zebranych na kolejne posiedzenie Senatu w dniu 26 czerwca (wtorek) o godz. 9.00.

Agnieszka Pikor

Nowe uprawnienia dla Wydziału Chemicznego

Centralna Komisja do spraw Stopni i Tytułów, działając na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 14 marca 2003 r. o stopniach naukowych i tytule naukowym oraz o stopniach i tytule w zakresie sztuki (Dz.U. Nr 65, poz. 595 z późn. zm., Dz.U. z 2005 r. Nr 164, poz. 1365), po zasięgnięciu opinii Rady Głównej Szkolnictwa Wyższego postanowiła przyznać z dniem 26 marca 2007 r. Wydziałowi Chemicznemu Politechniki Rzeszowskiej im. Ignacego Łukasiewicza uprawnienie do nadawania stopnia naukowego doktora nauk technicznych w dyscyplinie inżynieria chemiczna.

Anna Worosz

3 Maja w Rzeszowie

Jak co roku, władze Politechniki Rzeszowskiej uczestniczyły w obchodach Święta Narodowego Konstytucji 3 Maja w Rzeszowie. Uczelnię reprezentował i złożył kwiaty pod pomnikiem prof. PRz Aleksander Kozłowski - prorektor ds. współpracy międzynarodowej i regionalnej. Zwyczajowo uroczystość - z udziałem władz regionu, przedstawicieli partii politycznych, stowarzyszeń i służb mundurowych - rozpoczęła się mszą św. w intencji ojczyzny, odprawioną w kościele farnym. Podczas homilii ks. bp Edward Białogłowski, wracając do wydarzeń sprzed 216 lat, przypomniał, że Konstytucja 3 Maja była pierwszym takim dokumentem w Europie

Delegacji PRz przewodniczył prof. PRz A. Kozłowski.

Fot. M. Zych

Uroczystość odbyła się tym razem na Placu Farnym (Rynek w remoncie).

Fot. M. Zych

i drugim w świecie, po konstytucji Stanów Zjednoczonych. Mówił o naszej narodowej tożsamości i tym wszystkim, co przyczyniło się do przetrwania narodu polskiego mimo rozbiorów.

Po mszy delegacje i poczty sztandarowe z towarzyszeniem władz oraz przedstawicieli wielu instytucji i organizacji, przeszły pod pomnik Leopolda Lisa Kuli, gdzie wysłuchano okolicznościowych przemówień, a także złożono wiązanki kwiatów. Uroczystość zakończył koncert orkiestry wojskowej i defilada kompanii honorowych.

Marta Olejnik

Regionalne Centrum Dydaktyczno-Konferencyjne i Biblioteczno-Administracyjne PRz do realizacji!

Konkurs na projekt został rozstrzygnięty

W dniu 25 kwietnia 2007 r. w Klubie Pracowników PRz miała miejsce uroczystość, z udziałem władz Uczelni, wręczenia nagród dla zespołów uczestniczących w konkursie na opracowanie projektu architektoniczno-urbanistycznego Regionalnego Centrum Dydaktyczno-Konferencyjnego i Biblioteczno-Administracyjnego Politechniki Rzeszowskiej. W tym samym dniu na Wydziale Budownictwa i Inżynierii Środowiska odbyło się seminarium informacyjno-promocyjne poświęcone tej tematyce. Prace konkursowe można było oglądać od 20 do 30 kwietnia br. w sali wykładowej sąsiadującej z Klubem, na VI p. bud. P.

Przewodnicząca Sądu Konkursowego dr hab. inż. arch. Aleksandra Prokopska, prof. PRz, witając gości i dziękując uczestnikom za wzięcie udziału w konkursie, powiedziała: "Planowany budynek Regionalnego Centrum Dydaktyczno-Konferencyjnego i Biblioteczno-Administracyjnego będzie miał charakter reprezentacyjny. Z uwagi na swoje położenie i pełnioną funkcję - będzie stanowić wizytówkę uczelni. Realizację tego projektu umożliwi dofinansowanie ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach programu *Rozwój Województw Polski Wschodniej*. Przewidywany okres realizacji inwestycji: od pierwszego kwartału 2008 r. do końca 2010 r."

Konkurs na projekt architektoniczno-urbanistyczny wymienionego Centrum został ogłoszony 30 listopada 2006 r. Na konkurs wpłynęło 9 prac w terminie określonym w regulaminie: tj. do 10 kwietnia 2007 r., do godz.

Ogłoszenie wyników konkursu przez prof. PRz A. Prokopską - przewodniczącą Sądu Konkursowego.

Fot. M. Misiakiewicz

15.00. Wszystkie te prace zostały uznane za ważne i podlegały ocenie Sądu Konkursowego.

Poziom wszystkich prac uznano za wysoki, doceniono w nich odważne i nieszablonowe potraktowanie formy architektonicznej. Ostatecznie Sąd Konkursowy przyznał 3 nagrody.

I nagrodę, w wysokości 20 tys. zł, przyznano pracy przedstawionej przez Biuro Projektów Budownictwa Ogólnego BUDOPOL S.A. - Warszawa.

Praca zdobyła w ocenie Sądu 79,71 punktu na możliwą do uzyskania liczbę

100 punktów. Projekt prezentuje wyważone proporcje, wprowadza nowy kubaturowy akcent widokowy od strony al. Powstańców Warszawy, z poszanowaniem istniejącej zabudowy. Proponowany nowoczesny obiekt jest przykładem umiejętnego wpisania się w tkankę urbanistyczną miasta.

II nagrodę, w wysokości 15 tys. zł, zdobył projekt opracowany przez Pracownię Projektową Lesław Manecki - Kraków.

W ocenie Sądu Konkursowego przedstawiona praca uzyskała 79,00

punktów, znajdując uznanie członków komisji dzięki dobrym rozwiązaniom komunikacyjnym i dobrze rozwiązane-
mu doświetleniu wnętrza obiektu. Bryła
auli stanowi wyraźny akcent w pierzei
al. Powstańców Warszawy. Także
w tym przypadku obiekt został wpisany
w otoczenie z uwzględnieniem uwarun-
kowań wynikających z istniejącej infra-
struktury.

**III nagrodę, w wysokości 10 tys. zł,
zdobyła praca autorstwa KKM
Biuro Projektowe - Kraków; Marek
Kozień, Magdalena Kozień,
Katarzyna Kozień-Baczowska.**

Sąd przyznał pracy 75,39 punktu.
W ocenie jurorów projektowany
obiekt, jako architektura typu "rzeźba",
posiada piękny koloryt i tworzy atmos-
ferę miejsca. Doceniona została forma
i atrakcyjny układ funkcjonalny oraz
dobre rozwiązanie urbanistyczne.

Większość prac zgłoszonych do
konkursu - w tym wszystkie nagro-
dzone prace projektowe - proponują
parkingi podziemne. Każda ze złożo-
nych na konkurs prac daje organizato-
rom konkursu inspirację do poszu-
kiwania nowoczesnych rozwiązań archi-
tektoniczno-funkcjonalnych plano-
wanej w Politechnice inwestycji na
miarę XXI w.

Uczestnicy uroczystości w Klubie Pracowników PRz.

Fot. M. Misiakiewicz

Nagrodzone projekty stanowią na-
razie koncepcję architektoniczną,
w dalszej kolejności konieczny jest pro-
jekt wykonawczy. Zwycięzca I nagro-
dy BUDOPOL jest również autorem
projektów na UMCS w Lublinie, Kole-
gium Jana Pawła II na KUL i kampusu
SGGW w Warszawie. Tego typu bu-
dowle znajdują się także w Krakowie.

Nowa inwestycja, która pochłonie
około 70 mln zł, stanowi olbrzymi
kompleks budynków o łącznej po-
wierzchni ponad 12 000 m². Będzie to

wyróżniająca się, największa inwesty-
cja Politechniki Rzeszowskiej na
działce przy al. Powstańców Warsza-
wy. Dzięki środkom finansowym z Eu-
ropejskiego Funduszu Społecznego, za
rok o tej porze teren pomiędzy Centrum
Kultury Studenckiej (kinem "Helios")
a budynkiem S zamieni się w wielki
plac budowy. Pod koniec 2008 r. wy-
konane zostaną nie tylko fundamenty
i podziemne garaże, ale widoczne już
będą mury części nadziemnej nowego
kompleksu.

Marta Olejnik

Rekrutacja na studia tuż, tuż...

Pierwszego czerwca br. rozpoczyna się w naszej uczelni
rekrutacja na studia - jeden z bardzo gorących okresów w ży-
ciu każdej uczelni. Po raz drugi rekrutacja odbędzie się w try-
bie Systemu Internetowej Rekrutacji (SIR) prowadzonej
wyłącznie poprzez witrynę internetową Politechniki Rze-
szowskiej www.prz.edu.pl lub rekrutacja.prz.edu.pl z dowol-
nego komputera posiadającego dostęp do Internetu.

Podczas rejestracji kandydat otrzyma unikalny identyfi-
kator i hasło, które umożliwią wypełnienie oraz wydrukowa-
nie formularza podania, a następnie wgląd w przebieg
procesu rekrutacji. Internetową rekrutację uznaje się za
wiążącą po wprowadzeniu przez kandydata wszystkich nie-
zbędnych danych oraz złożeniu wymaganych dokumentów

do właściwej Wydziałowej Komisji Rekrutacyjnej. Zgodnie
z zasadami rekrutacji na studia w Politechnice Rzeszowskiej
kandydat będzie miał możliwość zarejestrowania się na kie-
runek podstawowy studiów oraz kierunek alternatywny.

Podstawę przyjęcia na studia pierwszego stopnia stano-
wią wyniki z wybranych przedmiotów na świadectwie doj-
rzałości, o przyjęciu na studia drugiego stopnia będzie zaś
decydować ocena z dyplomu ukończenia studiów wyższych.

Szczegółowy harmonogram rekrutacji dostępny jest na
stronie rekrutacja.prz.edu.pl.

Rekrutacja na rok akademicki 2007/2008 prowadzona bę-
dzie na 16 kierunków studiów. Na przyszłych studentów cze-
ka ponad 6 tys. miejsc.

Maria Popek

DZIAŁALNOŚĆ DYDAKTYCZNA

w Katedrze Technologii Maszyn i Organizacji Produkcji

Katedra Technologii Maszyn i Organizacji Produkcji (KTMiOP) jako pierwsza w Polsce tego typu jednostka organizacyjna szkolnictwa wyższego opracowała, wdrożyła i certyfikowała w Polskim Centrum Badań i Certyfikacji SA (PCBC SA) System Zarządzania Jakością zgodny z normą ISO 9001, dotyczący "nauczania i szkolenia specjalistycznego w zakresie technologii maszyn oraz zarządzania produkcją, usługami i organizacjami".

Katedra posiada również akredytację PCBC na szkolenie asystentów Systemu Zarządzania Jakością PCBC oraz asystentów Systemu Zarządzania Środowiskowego PCBC, co umożliwia absolwentom wybranych, prowadzonych przez KTMiOP kierunków przystąpienie do egzaminu w PCBC i uzyskanie stosownego certyfikatu. Posiadanie certyfikatu SZJ, jak również wspomnianych akredytacji, ukierunkowane jest na doskonalenie procesów dydaktycznych realizowanych w KTMiOP.

Działalność dydaktyczną realizuje się poprzez:

- ☐ oferowanie nowych kierunków dyplomowania/specjalności kształcenia dla studentów studiów stacjonarnych i niestacjonarnych,
- ☐ oferowanie studiów podyplomowych, kursów i szkoleń,
- ☐ działalność wydawniczą.

Obecnie w KTMiOP realizowane są następujące kierunki dyplomowania:

- ☐ na specjalności *organizacja i zarządzanie w przemyśle*:
 - komputerowe wspomaganie produkcji,
 - zarządzanie przez jakość (TQM),
 - zarządzanie środowiskiem i bezpieczeństwem pracy,
 - strategię kreowania innowacji.
- ☐ na specjalności *informatyka w zarządzaniu*:
 - systemy komputerowego zarządzania jakością, bezpieczeństwem i środowiskiem,

- informatyczne systemy w zarządzaniu logistycznym.

Stosunkowo nową, aktywnie się rozwijającą formą działalności dydaktycznej okazały się studia podyplomowe. Doświadczenia zdobyte podczas wdrażania SZJ w KTMiOP oraz w innych organizacjach pozwoliły na przygotowanie w 2001 r. w KTMiOP programu studiów podyplomowych nt. "Zintegrowane zarządzanie jakością, środowiskiem i bezpieczeństwem", który łączy w sobie wyjątkowo dobrze ocenianą przez studentów formułę zajęć dydaktycznych oraz warsztatowych. Obecnie, to jest w 2007 r., jest realizowana szósta edycja tych studiów. Są one na bieżąco doskonalone.

W KTMiOP uruchomiono także studia podyplomowe nt. "Zapewnienie jakości w produkcji lotniczej" oraz studium kwalifikacyjne dla nauczycieli nt. "Technika z elementami informatyki" (we współpracy z Niepublicznym Ośrodkiem Kształcenia Nauczycieli WENA w Gorlicach), a także studia podyplomowe nt. "Zarządzanie logistyczne". Wszystkie studia podyplomowe realizowane są w formule 2-semestralnej. W przyszłości planuje się również studia 3-semestralne.

Oprócz studiów podyplomowych KTMiOP proponuje kursy i szkolenia. Opierając się na doświadczeniach własnych i przy współpracy z zewnętrznymi ekspertami, opracowano w KTMiOP szczegółowe programy czterech specjalistycznych kursów:

- ☐ Asystent Systemu Zarządzania Jakością PCBC,
- ☐ Asystent Systemu Zarządzania Środowiskowego PCBC,
- ☐ Działania innowacyjne wspomagające konkurencyjność,
- ☐ Wybrane aspekty techniczno-organizacyjne zapewnienia jakości produkcji.

Pracownicy Katedry, wspomagani przez ekspertów i trenerów z innych jednostek uczelni, są przygotowani do prowadzenia kursów bądź szkoleń dla pracowników zainteresowanych przedsiębiorstw i instytucji, w obiektach zlecniodawcy lub obiektach Politechniki Rzeszowskiej. Szczegóły organizacyjne kursów ustalane są w trybie indywidualnym ze zlecniodawcą, a ich zakres merytoryczny może zawsze zostać dostosowany do szczególnych wymagań zainteresowanych.

Proponowane przez KTMiOP szkolenia to przykładowo:

Liczba słuchaczy na studiach podyplomowych prowadzonych w KTMiOP.

- ☐ Projektowanie i wdrażanie Systemu Zarządzania Jakością zgodnego z normą ISO 9001 (14001 oraz EMAS II, PN-N 18001),
- ☐ Programowanie, planowanie i przeprowadzanie auditów wewnętrznych w systemach jakości środowiska i bezpieczeństwa,
- ☐ Zarządzanie innowacjami i technologią,
- ☐ Zarządzanie wiedzą w organizacji,
- ☐ Organizacja przygotowania nowej produkcji,
- ☐ Sterowanie zapasami w przedsiębiorstwie,

- ☐ Zintegrowane systemy zarządzania produkcją MRP/ERP,
- ☐ System zarządzania produkcją "Dokładnie na czas - JIT",
- ☐ Zarządzanie usługami.

W celu wspierania zajęć dydaktycznych w KTMiOP opracowywane są skrypty i materiały pomocnicze do przedmiotów prowadzonych w Katedrze. Ostatnio ukazały się zaprezentowane obok publikacje książkowe.

Katedra Technologii Maszyn i Organizacji Produkcji, realizując procesy dydaktyczne, przykłada dużą wagę do jakości tych procesów, niezależnie od tego czy prowadzone są one na studiach stacjonarnych, niestacjonarnych, podyplomowych, czy szkoleniach lub kursach. Opracowany, wdrożony i od kilku lat utrzymywany System Zarządzania Jakością zgodny z ISO 9001 pomaga pracownikom KTMiOP w osiąganiu tego celu, a liczne grupy studentów biorących udział w poszczególnych formach kształcenia są dowodem, że działania pracowników KTMiOP nie trafiają w próżnię, lecz na podatny grunt realnych zapotrzebowań otoczenia.

Andrzej Pacana

Wybrane publikacje książkowe pracowników KTMiOP.

Co powinniśmy wiedzieć o flawonoidach

Rozmowa z panią dr hab. Marią Kopacz, prof. PRz z Katedry Chemii Nieorganicznej i Analitycznej

☛ **Pani Profesor, zajmuje się Pani nauką o flawonoidach. Co to takiego?**

Flawonoidy są to naturalne związki chemiczne, o określonym składzie i budowie, szeroko rozpowszechnione w świecie roślin. Wspólną cechą flawonoidów jest 15-atomowy szkielet węglowy złożony z dwóch pierścieni benzenu, połączonych łańcuchem propanowym tworzącym układ heterocykliczny z atomem tlenu. Związki zaliczane do tej grupy różnią się przede

wszystkim stopniem uwodornienia centralnego pierścienia heterocyklicznego, liczbą i miejscem podstawienia grup hydroksylowych, metoksyłowych czy glikozydowych. Wszystkie te czynniki mają wpływ na ich właściwości chemiczne i biologiczne.

Pionierem badań tej grupy związków był polski chemik - Stanisław Kostanecki, który w latach 1898-1910 dokonał syntezy podstawowych związków: flawonu, flawonolu i flawanonu.

☛ **Gdzie występują flawonoidy i jakie mają właściwości?**

Flawonoidy występują w roślinach: liściach, kwiatach, owocach, łodygach i nasionach. Znanych jest ponad 4000 naturalnych związków zaliczanych do flawonoidów i kilkaset otrzymanych syntetycznie. Hydroksylowe pochodne flawonu (flawonole) są żółtymi barwnikami roślinnymi. W XIX wieku wyciagi z roślin stosowano do barwienia tkanin. Piękne i trwałe barwy zapasek łowickich i opolskich były wynikiem

ich farbowania za pomocą wyciągów roślinnych zawierających flawonoidy.

Obecność grup hydroksylowych sprawia, że są one silnymi antyoksydantami. Związki te łatwo wiążą jony metali ciężkich, a więc mają właściwości detoksykacyjne. Wykazują również silne działanie przeciwbakteryjne.

● Jak jest ich wykorzystanie w dobie nowoczesnej techniki?

Obecnie flawonoidy nie mają zastosowania w technice, niektóre z nich stosuje się w analizie chemicznej jako odczynniki analityczne do oznaczeń metali, np. kwercetynę i morynę. Jednak wydaje się, że luminescencyjne właściwości niektórych związków flawonoidów z metalami (chelaty) mogą zostać wykorzystane w technice laserowej.

● Czy mają zastosowanie w lecznictwie?

Właściwości lecznicze znane są od dawna. Początkowo przedmiotem zainteresowania były głównie zioła lecznicze. Dopiero w latach trzydziestych XX w. prace Szent Gyorgy'ego spowodowały duże zainteresowanie występowaniem flawonoidów w owocach i innych produktach spożywczych. Stwierdzono wielokierunkowe oddziaływanie flawonoidów na procesy zachodzące w ustroju człowieka. Obecnie flawonoidy znalazły zastosowanie w lecznictwie. Preparaty lecznicze zawierające flawonoidy wykorzystują głównie działanie wzmagające wydolność serca, wpływ na krążenie i modyfikowanie ciśnienia tętniczego. Do niewątpliwych aktywności flawonoidów należy działanie żółciotwórcze i żółciopędne. Flawonoidy wykazują aktywność ochronną w stosunku do działań ubocznych antybiotyków, w stosunku do zatrucia metalami. Wywierają one również działanie ochronne przed promieniowaniem UV i rentgenowskim. Działają antibakteryjnie i antywirusowo. Zainteresowanie aktywnością antyoksydacyjną flawonoidów znacznie wzrosło w latach osiemdziesiątych XX w., co było związane z poszukiwaniem naturalnych antyoksydantów chroniących organizm przed szkodliwym działaniem wolnych rodników i innych

Nauką o flawonoidach zajmuje się prof. PRz M. Kopacz.

Fot. M. Misiakiewicz

aktywnych form tlenu. Do naturalnych antyoksydantów zalicza się m.in. polifenole, których głównym reprezentantem w żywności są flawonoidy. Do znanych antyoksydantów zalicza się witaminę E i witaminę C (kwas askorbinowy). Takie flawonoidy, jak kwercetyna, katechiny wykazują 10 razy wyższą aktywność antyoksydacyjną niż kwas askorbinowy. To właśnie aktywność antyoksydacyjna flawonoidów w ostatnich latach jest przedmiotem zainteresowania wielu ośrodków badawczych. Przyczyną jest fakt, że związki te są obecne w naszym pożywieniu, a także w napojach, takich jak czerwone wino, piwo i herbata.

● A jakie mają zastosowanie w diecie i profilaktyce leczniczej?

Głównym źródłem flawonoidów w naszej diecie są owoce i ich półprodukty oraz nasiona roślin strączkowych, ale na szczególną uwagę zasługują herbata i czerwone wino. Zielona herbata charakteryzuje się o 40% większą efektywnością antyoksydacyjną niż czarna, ponieważ zawiera głównie katechiny (poliflawony). Badania składu i właściwości prozdrowotnych winogron i wina datują się od lat siedemdziesiątych XX w., czyli od ogłoszenia w czasopiśmie "The Lancet" wyników badań statystycznych

nad umieralnością na choroby wieńcowe w różnych regionach Europy. Materiały te sugerowały, że we Francji, mimo dużego spożycia tłuszczów, wskaźnik umieralności na choroby wieńcowe jest najniższy, a fakty te kojarzono z dużym spożyciem wina w tym kraju.

● Badania prowadzone w Katedrze Chemii Nieorganicznej i Analitycznej...

Bardzo ważną właściwością flawonoidów jest tworzenie połączeń kompleksowych z metalami, nad tym problemem skupiają się badacze z wymienionej Katedry. Prowadzimy syntezę i badania pochodnych sulfonowych niektórych flawonoidów (kwercetyny, moryny, chryzyny), dobrze rozpuszczalnych w wodzie w przeciwieństwie do samych flawonoidów, które są w niej praktycznie nierozpuszczalne. Wprowadzenie grupy sulfonowej do flawonoidu nie zmienia w zasadniczy sposób aktywności biologicznej, ale powoduje duży wzrost ich rozpuszczalności w wodzie, co sprawia, że związek jest lepiej przyswajalny przez organizm. Od wielu lat opracowujemy syntezę nowych związków, które mogą mieć duże zastosowanie praktyczne - jako odtrutki na metale ciężkie, nośniki mikroelementów do organizmów ży-

wych, substancje przeciwbakteryjne i przeciwdrobnoustrojowe. Prowadzimy też badania nad ich właściwościami antyoksydacyjnymi. Okazuje się, że w wielu przypadkach związki te mają znacznie większą aktywność antyoksydacyjną niż ich substancje macierzyste.

● **O ile pamiętam, była już Pani Profesor organizatorem konferencji poświęconej poruszanej problematyce. Kiedy odbędzie się następna?**

Katedra Chemii Nieorganicznej i Analitycznej organizuje co 2 lata kon-

ferencje "Flawonoidy i ich zastosowanie". VII Konferencja odbędzie się w maju 2008 r.

● **Dziękuję za rozmowę.**

Marta Olejnik

AKADEMICKI PREINKUBATOR

już działa

Od marca 2007 r. podwoje dla przedsiębiorczych otworzył na terenie naszej uczelni Preinkubator Akademicki Podkarpackiego Parku Naukowo-Technologicznego. Budowa Preinkubatora rozpoczęła się w maju ubiegłego roku i została sfinansowana ze środków Unii Europejskiej.

Celem powołania Preinkubatora - ważnego elementu Podkarpackiego Parku Naukowo-Technologicznego, było:

- ▶ stworzenie warunków do prowadzenia działalności biznesowej;

dzięki jego powstaniu przedsiębiorcy zostaną otoczeni opieką ekspertów od zarządzania, marketingu, finansów itp.,

- ▶ zintensyfikowanie współpracy między nauką i przemysłem,
- ▶ wsparcie badań prowadzonych w istniejących uczelniach i instytucjach,
- ▶ budowa elastycznych powiązań nauki z praktyką gospodarczą, inicjowanie kontaktów i transferu technologii,
- ▶ przełamywanie barier współpracy środowiska naukowego z przedsiębiorcami,
- ▶ koncentracja instrumentów wsparcia przedsiębiorczości technologicznej oraz rozwoju małych i średnich innowacyjnych przedsiębiorstw poprzez programy po-

mocy finansowej, technicznej i doradczej,

- ▶ koncentracja wyspecjalizowanych w działaniach innowacyjnych zasobów ludzkich i finansowych.

Misją Preinkubatora jest stymulowanie wielofunkcyjnego rozwoju województwa podkarpackiego, opartego na działaniach innowacyjnych i transferze technologii, przez wykorzystanie regionalnego potencjału naukowo-badawczego, gospodarczego i infrastrukturalnego. Sąsiedztwo naszej uczelni daje szansę na wykorzystanie myśli naukowo-technicznej i skupienie w jednym miejscu laboratoriów rozwiązujących problemy firm, a następnie na wypracowywanie nowych rozwiązań, doprowadzenie prototypów do stanu finalnego i tworzenie na ich podstawie nowych firm. Dzięki akademickim inkubatorom przedsiębiorczości powstało w Polsce wiele nowych firm. To przedsięwzięcie niewątpliwie przyczyni się do zaktywizowania środowiska akademickiego na rzecz innowacyjności i transferu wiedzy do gospodarki regionu.

Tak więc zarówno studenci, absolwenci, jak i młodzi naukowcy mogą zakładać firmy, które znajdą tu swoją siedzibę. Dotyczy to głównie firm wykorzystujących innowacje i nowe technologie. Nowo powstałe firmy mogą rozwijać tu swoją działalność przez dwa lata, po tym okresie ich miejsce zajmą kolejni przedsiębiorcy. Jednostki ulokowane w Preinkubatorze będą miały możliwość przejścia do innego obiektu - Inkubatora PPNT, kolejnej jednostki w obrębie Podkarpackiego Parku Naukowo-Technologicznego.

Preinkubator Akademicki.

Fot. M. Misiakiewicz

Od marca do sierpnia 2007 r. Rzeszowska Agencja Rozwoju Regionalnego S.A. przeprowadzi cykl szkoleń i warsztatów pozwalających na zdobycie wiedzy i praktycznych umiejętności potrzebnych do rozpoczęcia działalności gospodarczej. Oferta Preinkubatora Akademickiego PPNT skierowana jest

głównie do studentów, absolwentów oraz młodych pracowników naukowych podkarpackich uczelni.

Warsztaty i szkolenia są bezpłatne, w całości finansowane z Europejskiego Funduszu Społecznego i ze środków budżetu państwa.

Warunki uczestnictwa: w szkoleniach mogą wziąć udział studenci, absolwenci (rok ukończenia studiów 2002-2007) oraz doktoranci podkarpackich uczelni wyższych, którzy planują rozpoczęcie własnej działalności gospodarczej.

Marta Olejnik

TARGI INNOWACJI

21 czerwca 2007 r. (czwartek)

godz. 12.00-18.00

Zapraszamy do

**PREINKUBATORA AKADEMICKIEGO PODKARPACKIEGO
PARKU NAUKOWO-TECHNOLOGICZNEGO**

Rzeszów, ul. Poznańska 2c

**(obok budynku Wydziału Budowy Maszyn i Lotnictwa
Politechniki Rzeszowskiej)**

Organizator

RZESZOWSKA AGENCJA ROZWOJU REGIONALNEGO S.A.

**w ramach projektu "Preinkubator Akademicki Podkarpackiego
Parku Naukowo-Technologicznego platformą tworzenia
i rozwoju współpracy w zakresie innowacji"**

**Projekt jest współfinansowany przez Unię Europejską
z Europejskiego Funduszu Społecznego oraz budżetu Państwa
w ramach Zintegrowanego Programu Operacyjnego Rozwoju Regionalnego**

Dni Otwarte firmy Tektronix w Politechnice

17 maja 2007 r. w sali Senatu naszej uczelni odbyły się Dni Otwarte firmy Tektronix, zorganizowane przez pracowników Zakładu Systemów Elektronicznych i Telekomunikacyjnych oraz firmę Tessel z Wrocławia. Zorganizowanie tego typu spotkania jest wynikiem wieloletniej, owocnej współpracy pomiędzy firmą Tessel i wymienionym Zakładem. Firma Tessel jest przedstawicielem handlowym czołowych, światowych producentów aparatury kontrolno-pomiarowej, takich jak: ADVANTEST, TEKTRONIX, PENDULUM, ROHDE & SCHWARZ, z którymi związana jest wieloletnimi umowami serwisowymi i dystrybutorскими. Od września 2003 r. jest wyłącznym dystrybutorem aparatury kontrolno-pomiarowej firmy TEKTRONIX na terenie Polski.

Firma Tessel, jako przedstawiciel handlowy firmy Tektronix, należy do grona przedstawicieli handlowych czynnie wspierających placówki dydaktyczne, przez organizowanie akcji nieodpłatnego przekazywania w pełni sprawnego sprzętu kontrolno-pomiarowego na cele edukacyjne. W ramach tego wsparcia Zakład Systemów Elektronicznych i Telekomunikacyjnych otrzymał telekomunikacyjne analizatory protokołów K1103 firmy Siemens w 2002 r. i K1205 firmy Tektronix w 2006 r. Analizatory te są wykorzystywane w nowym Laboratorium Systemów Telekomunikacyjnych do prowadzenia zajęć dydaktycznych z telekomunikacji i systemów telekomunikacyjnych. Dzięki takim akcjom studenci w trakcie procesu dydaktycznego uzyskują możliwość zapoznania się z aparaturą kontrolno-pomiarową wykorzystywaną przez szereg operatorów i dostawców usług telekomunikacyjnych.

Celem zorganizowania Dni Otwartych było przybliżenie zainteresowanym osobom, a w szczególności pracownikom i studentom naszej uczelni oraz przedstawicielom podkarpackich firm z branży elektronicznej, nowej gamy produktów firmy Tektronix. Firma Tektronix to czołowy producent profesjonalnej aparatury kontrolno-pomiarowej, znanej i docenianej w każdym zakątku świata, a w szczególności wysokiej klasy, profesjonal-

nych oscyloskopów, generatorów sygnałowych, analizatorów widma oraz analizatorów protokołów telekomunikacyjnych.

W trakcie spotkania odwiedzający mieli okazję zapoznać się z możliwościami pomiarowymi najnowszego oscyloskopu firmy Tektronix z rodziny MSO 4000 i praktycznie go przetestować. W czasie zorganizowanego seminarium dyrektor handlowy firmy Tessel pan Łukasz Krański zaprezentował możliwości pomiarowe jedynych w swoim rodzaju analizatorów widma czasu rzeczywistego z rodziny RSA6100 i RSA3000 oraz najnowszej gamy oscyloskopów z rodziny MSO4000, łączących funkcję oraz możliwości klasycznego oscyloskopu cyfrowego i analizatora stanów logicznych. O oscyloskop ten wzbogaci się w najbliższym czasie Zakład Systemów Elektronicznych i Telekomunikacyjnych. Zostanie on zakupiony w ramach dotacji przyznanej Zakładowi na realizację zadania badawczego.

Ponieważ zorganizowanie Dni Otwartych firmy Tektronix nie byłoby możliwe bez życzliwości władz uczelni, korzystając z okazji, w imieniu Zespołu Zakładu Systemów Elektronicznych i Telekomunikacyjnych oraz pracowników firmy Tessel dziękuję serdecznie za udostępnienie sali Senatu i wsparcie techniczne w zorganizowaniu tego spotkania.

Wiesław Sabat

Baza Inicjatyw Akademickich w Portalu Innowacji

Polska Agencja Rozwoju Przedsiębiorczości (PARP) uruchomiła w Portalu Innowacji (www.pi.gov.pl) dział poświęcony przedsiębiorczości akademickiej, zawierający interaktywną Bazę Inicjatyw Akademickich (BIA). Ideą powstania BIA jest wypełnienie

luki dotyczącej pozyskiwania informacji na temat możliwości, jakie oferowane są studentom, absolwentom, doktorantom i pracownikom naukowym w ramach inicjatyw podejmowanych przez poszczególne uczelnie oraz różnorodne instytucje i organizacje. Za-

kłada się, że docelowo baza będzie zawierała oferty staży, praktyk, inkubatorów przedsiębiorczości, propozycje banków pomysłów na biznes, zaproszenia do wzięcia udziału w konkursach na biznesplan, informacje o możliwościach pozyskania wsparcia finansowe-

go dla rozpoczynających działalność gospodarczą oraz o innych inicjatywach służących kreowaniu postaw przedsiębiorczych i wspieraniu rozwoju przedsiębiorczości akademickiej (szczególnie powstawania tzw. firm odpryskowych - tworzonych przez naukowców).

Baza jest otwarta dla wszystkich organizatorów ww. inicjatyw. Posługując się przyznanymi przez PARP hasłami dostępu, mogą oni samodzielnie wprowadzać i aktualizować informacje o sobie i swoich działaniach. Dotychczas o rejestrację w BIA wystąpiło blisko 100 instytucji wspierających rozwój przedsiębiorczości akademickiej. Wśród nich dominują szkoły wyższe i centra transferu technologii.

PARP zaprasza do współtworzenia bazy. Aby zarejestrować się w BIA, wystarczy wypełnić i przesłać na adres PARP (ul. Pańska 81/83, 00-834 Warszawa) formularz zgłoszenia administratora, dostępny w Portalu Innowacji, w dziale Przedsiębiorczość akademicka > Baza Inicjatyw Akademickich. Jednocześnie PARP zaprasza do korzystania z zasobów BIA. Dzięki niej można się dowiedzieć, co i w jaki sposób robią inni, można zainicjować współpracę czy wymienić się doświadczeniami. W najbliższym czasie planowane jest także uruchomienie forum dyskusyjne-

POLSKA AGENCJA ROZWOJU PRZEDSIĘBIORCZOŚCI
POLISH AGENCY FOR ENTERPRISE DEVELOPMENT

go organizatorów inicjatyw, które będą dostępne dla zarejestrowanych w BIA instytucji. Uczestnicy forum będą subskrybentami newslettera PARP na temat przedsiębiorczości akademickiej.

PARP zachęca także do współredagowania działu poświęconego przedsiębiorczości akademickiej - przekazywania sugestii co do tematów, jakie powinny być w nim poruszane, udostępniania materiałów, które mogłyby być publikowane na stronie, czy wreszcie pomocy w dostosowaniu sposobu prezentacji materiałów do potrzeb użytkowników Portalu. Organizatorom przedsięwzięć służących wsparciu przedsiębiorczości akademickiej PARP udziela patronatu medialnego Portalu Innowacji.

Baza Inicjatyw Akademickich przygotowywana jest jednak nie tylko dla organizatorów inicjatyw, ale przede wszystkim dla środowiska akademickiego jako baza możliwości rozwoju postaw i umiejętności przedsiębior-

czych. Zarówno studenci, absolwenci, doktoranci, jak i pracownicy nauki znajdą w niej oferty różnorodnych projektów, które pozwolą im zdobyć lub poszerzyć teoretyczną i praktyczną wiedzę o prowadzeniu własnej firmy oraz przenoszeniu wyników własnych prac badawczych do biznesu. PARP ma nadzieję, że dzięki szeroko zakrojonej współpracy dział poświęcony przedsiębiorczości akademickiej oraz BIA staną się narzędziem użytecznym dla całego środowiska akademickiego.

Joanna Wadecka
Zespół Innowacji i Technologii
Polska Agencja Rozwoju
Przedsiębiorczości

TYDZIEŃ BIBLIOTEK 2007

Od Redakcji:

W ramach ogólnopolskiej akcji organizowanej przez Stowarzyszenie Bibliotekarzy Polskich, w gmachu Biblioteki Uniwersytetu Warszawskiego 7 maja br. odbyła się konferencja prasowa "Nowe oblicze bibliotek", promująca czytelnictwo w kraju, inaugurująca TYDZIEŃ BIBLIOTEK 2007. Konferencja zorganizowana została przez Zarząd Główny Stowarzyszenia Bibliotekarzy Polskich w Warszawie, we współpracy z Instytutem Książki w Krakowie oraz z Konferencją Dyrektorów Bibliotek Szkół Wyższych. To IV edycja tego przedsięwzięcia, zorganizowana w tym roku pod hasłem "Biblioteka mojego wieku". Patronat honorowy nad imprezą objął Minister Kultury i Dziedzictwa Narodowego - Kazimierz Michał Ujazdowski.

Tegoroczne hasło TYGODNIA stworzyło okazję popularyzacji idei bibliotek cyfrowych, możliwości przeszukiwania i udostępniania zbiorów z zastosowaniem nowoczesnych technologii. Szczególną uwagę zwrócono na działania, które w sposób praktyczny uświadamiają odbiorcom nowoczesny warsztat bibliotekarza oraz nowe możliwości korzystania ze zbiorów i źródeł informacji. Wśród zaproszonych na konferencję gości znaleźli się redaktorzy czasopism uczelnianych.

Zdaniem organizatorów, łamy tych periodyków winny być częściej udostępniane bibliotekom macierzystych uczelni. "Gazeta Politechniki" wyprzedziła akcję SBP o wiele lat. Już bowiem w nr. 2(26) z 1996 r. ukazał się pierwszy artykuł z cyklu "Przewodnik po Bibliotece Głównej". Od tamtego czasu GP opublikowała dziesiątki opracowanych przez bibliotekarzy informacji, przydatnych społeczności akademickiej Politechniki Rzeszowskiej.

Nowoczesne oblicze bibliotek akademickich

Biblioteki akademickie działają na rzecz dosyć jasno zdefiniowanej grupy użytkowników - naukowców i studentów, przede wszystkim własnej uczelni, ale także środowiska lokalnego czy wręcz całego regionu. Dobór materiałów do zbiorów jest zatem podporządkowany potrzebom tychże użytkowników. Zbiory bibliotek uniwersyteckich stanowią bardzo szerokie spektrum tematyczne, natomiast zbiory bibliotek specjalnych są ukierunkowane na zagadnienia z nauk technicznych, medycznych, rolniczych i in.

Użytkownicy zawsze stawiali bibliotekom akademickim wysokie wymagania. Konieczne było wprowadzanie nowoczesnych rozwiązań i technologii, zgodnie z obowiązującymi na świecie tendencjami.

Sięgając do nie tak odległej historii, przypomnijmy, że początek lat dziewięćdziesiątych to okres stopniowego, ale już coraz bardziej powszechnego, wprowadzania do bibliotek komputeryzacji. W tym okresie na potrzeby procesów dydaktycznych oraz prowadzonych w uczelniach badań naukowych biblioteki zaczynają tworzyć różnego typu komputerowe bazy danych, podejmują się też implementacji zintegrowanych systemów bibliotecznych do obsługi procesów bibliotecznych. Zaczynają także organizować dostęp do elektronicznych, komercyjnych źródeł wiedzy - baz danych, światowych serwisów informacji naukowej, czasopism elektronicznych. Z całą pewnością biblioteki akademickie są prekursorami komputeryzacji wśród bibliotek, ale też w swoich uczelniach.

To one, na bazie zdobytych doświadczeń i wiedzy, zainicjowały utworzenie w Polsce Narodowego Katalogu Centralnego NUKAT, który

obecnie rozbudowywany jest przez 60 bibliotek, pośród których 47 stanowią biblioteki akademickie.

Proces komputeryzacji miał swój wpływ na zmianę profilu zatrudnienia - obok bibliotekarzy (w zdecydowanej większości z wyższym wykształceniem) w omawianym okresie w bibliotekach zaczynają być zatrudniani informatycy.

W ostatnich kilku latach obserwuje się nowe zjawisko, będące kolejnym etapem komputeryzacji, a mianowicie tworzenie bibliotek cyfrowych. To właśnie biblioteki akademickie podjęły się tego zadania i zaczęły eksperymentować w tym zakresie. Efekty tych prac są już dzisiaj dostępne w konkretnej postaci - funkcjonują przykładowo: Akademicka Biblioteka Cyfrowa (Kraków), Dolnośląska Biblioteka Cyfrowa (Wrocław), Kujawsko-Pomorska Biblioteka Cyfrowa (Toruń), Wielkopolska Biblioteka Cyfrowa. Początkowo prace skupiały się na tworzeniu dokumentów elektronicznych (digitalizacja) lub - nieco później - pozyskiwaniu przez biblioteki gotowych dokumentów elektronicznych (born digital). Prace nad digitalizacją rozpoczęto bądź od starych, najcenniejszych zbiorów, bądź od zbiorów współczesnych, najpotrzebniejszych użytkownikom. Biblioteki uniwersyteckie główny nacisk położyły na digitalizację dziedzictwa kulturowego, natomiast biblioteki specjalne (np. techniczne, ekonomiczne) na wydawnictwa współczesne (podręczniki, czasopisma naukowe uczelni, rozprawy doktorskie). Praca nad materiałami współczesnymi jest o tyle utrudniona, że długo trwają procedury związane z pozyskiwaniem zgody autora i wydawnictwa na udostępnianie materiałów w sieciach rozległych. Di-

gitalizacja cennych zbiorów wymaga z kolei kosztownego specjalistycznego sprzętu. W obu przypadkach niezbędna jest głęboka wiedza na temat digitalizacji i sposobów udostępniania zbiorów w formie cyfrowej.

Zasadniczo kładzie się nacisk na szybki dostęp do poszukiwanej informacji. Z pomocą przychodzą elektroniczne formy źródeł wiedzy - czasopism i baz danych. Coraz mniej w bibliotecznych magazynach gromadzi się wydawnictw drukowanych, na korzyść ich wersji cyfrowych. Biblioteki rezygnują przede wszystkim z czasopism drukowanych, by dać użytkownikowi dostęp z dowolnego miejsca na uczelni (a także z domu pracownika naukowego) do czasopism elektronicznych, czego niestety nie rozumieją twórcy niektórych ankiet rankingowych, uzależniając ocenę jakości i zasobności biblioteki od ilości zbiorów tradycyjnych. Uczelnie ponoszą ogromne koszty na zakup źródeł elektronicznych. Bardzo niekorzystnym czynnikiem wpływającym na wzrost ceny jest wysokość naliczanego podatku VAT. O ile od czasopism drukowanych naliczany jest VAT w wysokości 7%, o tyle od czasopism w wersji elektronicznej - 22% (mimo że nadal mamy do czynienia z tymi samymi CZASOPISMAMI, tylko na innym nośniku!). 22% VAT-em obłożone są także KSIAŻKI w wersji elektronicznej oraz bazy danych. Od 2008 roku zaczęło obowiązywać 7% VAT od książek drukowanych. Nikt wcześniej nie pomyślał, by nie podnosić wydatków na naukę i zgodził się na takie a nie inne zapisy w Traktacie akcesyjnym. Jak to wpłynie na dostępność społeczeństwa do źródeł informacji naukowej, do literatury - nie tylko naukowej? Spadek i tak niewysokiego czytelnictwa w Pol-

sce mamy zapewniony. A można było pójść za przykładem choćby Wielkiej Brytanii, która w odniesieniu do książek i czasopism stosuje zerową stawkę VAT.

W ostatnich latach zauważa się sprzyjający klimat dla budownictwa bibliotecznego. Powstało wiele nowoczesnych gmachów bibliecznych, w których rozwiązania architektoniczne pozwalają w inny, lepszy sposób organizować dostęp do zasobów, czy to elektronicznych, czy drukowanych. Charakterystyczna dla nowych bibliotek jest duża przestrzeń, swobodny dostęp do większości zbiorów, możliwość prowadzenia dysput - wspólnej nauki, przygotowywania się do zajęć (w specjalnie do tego przeznaczonych miejscach), a także możliwość relaksu przy interesującej lekturze. Bibliotekarz to

obecnie nie babunia w kapciach i pasukudnych okularach (ten stereotyp możemy odłożyć do lamusa), lecz broker informacji, osoba w każdej chwili gotowa i potrafiąca pomóc w dotarciu do poszukiwanych wiadomości, do właściwego źródła.

Biblioteki akademickie zawsze starały się czerpać z doświadczeń innych, a także dzielić się zdobytą wiedzą. Takim forum wymiany informacji są między innymi tematyczne listy dyskusyjne, EBIB (Elektroniczny Biuletyn Informacyjny Bibliotekarzy oraz Elektroniczna Biblioteka - platforma cyfrowa SBP), a także Konferencja Dyrektorów Bibliotek Szkół Wyższych. Powstała 10 lat temu Konferencja ma na celu wspieranie, rozwijanie, udokształnianie i promowanie bibliotek szkół wyższych dla dobra publicznego i ko-

rzyści społecznej, poprzez inicjowanie i opiniowanie projektów aktów prawnych dotyczących bibliotek szkół wyższych, inicjowanie konferencji, narad, sympozjów, warsztatów dotyczących szeroko pojętej problematyki związanej z funkcjonowaniem bibliotek akademickich, wnioskowanie i opiniowanie standardów dotyczących ich organizacji i funkcjonowania, inicjowanie doradztwa zawodowego i wymiany doświadczeń, opracowywanie założeń strategii rozwoju, a także współdziałanie z innymi bibliotekami, stowarzyszeniami i organizacjami zawodowymi działającymi na rzecz rozwoju bibliotek polskich.

*Ewa Dobrzyńska-Lankosz
przewodnicząca Rady Wykonawczej
Konferencji Dyrektorów Bibliotek
Szkół Wyższych*

55 lat Biblioteki Głównej PRz

Kalendarium 1951-2006

1951 – W grudniu wpisano do inwentarza biblioteki pierwszy zakup - 227 woluminów książek.

1952 – Korzystanie z biblioteki jest bardzo ograniczone ze względu na małą liczbę książek oraz bardzo trudne warunki lokalowe¹.

1954 – Księgozbiór biblioteki zostaje przeniesiony do budynku byłego Domu Młodego Robotnika przy ulicy M. Skłodowskiej-Curie i powierzony pierwszej znanej z nazwiska bibliotekarce pani Marii Piotrowskiej².

1963 – W strukturach WSI biblioteka rozpoczyna działalność ze zbiorami (książki, czasopisma i normy) liczącymi 4975 jednostek inwentarzowych oraz 3-osobową kadłą (Anna Adamczyk, mgr Ewa Bieniasz, Lesław Czaplicki).

1964 – Biblioteka zostaje przeniesiona do budynku głównego przy ul. W. Pola, do pomieszczeń o łącznej powierzchni 160 m². Powstaje pierwsza czytelnia i czynna na dwie zmiany wypożyczalnia.

1970 – Kolejna przeprowadzka biblioteki, tym razem do biurowca przy ul. M. Skłodowskiej-Curie. W tym ośmiokondygnacyjnym budynku biblioteka zostaje rozmieszczona na czterech piętrach. Zostają zorganizowane czytelnie cza-

pism oraz literatury społeczno-politycznej. Powstaje też pracownia zbiorów audiowizualnych i wypożyczalnia międzybiblieczna.

1972 – Księgozbiór chemiczny zostaje przeniesiony do nowego budynku Instytutu Technologii Chemicznej. Powstaje pierwsza czytelnia wydzielona.

1973 – Biblioteka otrzymuje status Biblioteki Głównej³. Funkcję dyrektora obejmuje dotychczasowy jej kierownik mgr Ewa Bieniasz.

1974 – Kolejna zmiana nominalna. W efekcie przekształcenia WSI na Politechnikę Rzeszowską biblioteka zaczyna nosić nazwę Biblioteka Główna Politechniki Rzeszowskiej.

1976 – Zbiory czytelni specjalistycznych zostają połączone, tworząc Czytelnię Naukową.

1978 – W maju zostaje zorganizowana pierwsza w historii biblioteki wystawa British Council "Książka do nauki języka angielskiego". W ślad za nią w czerwcu, dzięki uprzejmości Ambasady Francji, prezentowana jest francuska literatura naukowa i techniczna.

¹ Sprawozdanie z działalności Studium Przygotowawczego WSI w Rzeszowie w roku szkolnym 1952/1953, 24 lipca 1953 r.

² Protokół z przekazania książek znajdujących się w bibliotece WSI, 17 marca 1954 r.

³ Dziennik Urzędowy Ministerstwa z 1973 r. nr 13, poz. 133; zarządzenie nr 73/Org/73 Ministra Nauki, Szkolnictwa Wyższego i Techniki z dnia 18 lipca 1973 r. w sprawie struktury organizacyjnej Wyższej Szkoły Inżynierskiej.

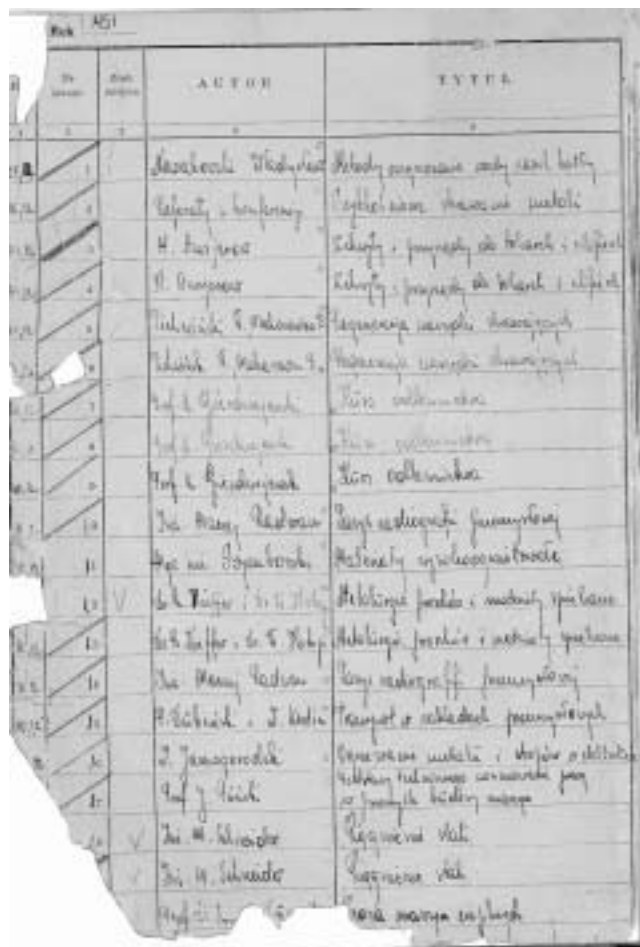
1984 – Powstaje Czytelnia Instytutu Lotnictwa, która z czasem przejmuje funkcję czytelnia Wydziału Budowy Maszyn i Lotnictwa. Dzięki zaangażowaniu pracowników naukowych Instytutu przejętych zostaje od osób prywatnych kilka cennych kolekcji książek i przedwojennych polskich czasopism lotniczych.

1991 – Wieloletnia dyrektor biblioteki mgr Ewa Bieniasz rezygnuje z funkcji. JM Rektor prof. dr hab. inż. Stanisław Kuś powierza obowiązki związane z kierowaniem Biblioteki Głównej mgr Elżbiecie Kałuży. Skierowany do MEN wniosek o środki na komputeryzację biblioteki zostaje rozpatrzony pozytywnie, przynosząc dotację w kwocie 130 mln zł.

1992 – Biblioteka Główna przejmuje zbiory Biblioteki Nauk Humanistycznych. Po ostrej selekcji stanowią one załączek przyszłej czytelnia Wydziału Zarządzania i Marketingu. Decyzją JM Rektora prof. Stanisława Kusia zostaje utworzona Sekcja Literatury Emigracyjnej. Zgromadzone przez nią książki i czasopisma wydane od września 1939 r. na obczyźnie są darem Polonii brytyjskiej.

1993 – Biblioteka organizuje pierwszą w swojej historii ogólnopolską konferencję naukową. Konferencja poświęcona jest problematyce opracowania rzeczowego w komputerowych systemach bibliotecznych.

1994 – Po przeszło rocznych zabiegach kierownictwa biblioteki działalność rozpoczyna czytelnia Wydziału Zarządzania i Marketingu. W ramach programu TEMPUS rozpoczęta zostaje realizacja Jep+ 7853-94 Integration of Po-

One tworzyły dzisiejsze zbiory. Od lewej w górnym rzędzie: Magdalena Brzozowska, Urszula Kluska, Teresa Surówka, Barbara Mazurkiewicz, † Rozalia Miasik, Wiesława Bober, Jadwiga Cisek, † Anna Adamczyk. Od lewej w dolnym rzędzie: † Jadwiga Kusy, Anna Daszkiewicz, Elżbieta Kałuża, Alicja Pikor, Barbara Wolczko.

Fot. własna

lish and Western technical University Libraries in automation of information tasks.

1997 – Wypożyczalnia uruchamia moduł automatycznego wypożyczania książek. Wszystkie informacje generuje system - nie trzeba już wypełniać rewersów.

1998 – Zostają zamknięte tradycyjne, kartkowe katalogi książek. Informacje o książkach zakupionych po 1 stycznia 1998 r. można znaleźć wyłącznie w katalogu komputerowym.

1999 – Biblioteka organizuje konferencję naukową pod patronatem Ministra Edukacji Narodowej Mirosława Handke, nt. "Problematyka czasopism a funkcje biblioteki akademickiej w procesie naukowo-dydaktycznym".

2000 – Administrator komputerowego systemu bibliotecznego mgr Wiesława Bober wraz z zespołem Wypożyczalni organizuje ogólnopolskie

Pierwsza strona inwentarza.

Fot. własna

Kolejka do biblioteki.

Fot. własna

spotkanie użytkowników systemu komputerowego SOWA z jego twórcami z poznańskiej firmy Sokrates-Software.

2001 – Biblioteka jest najlepiej zautomatyzowaną placówką tego typu w regionie. W sali do dyspozycji użytkowników znajduje się 20 stanowisk, gdzie dzięki uruchomieniu OPAC (On line Public Access Catalogue) czytelnik może pracować na własnym koncie, rezerwować książki dostępne oraz zamawiać książki obecnie wypożyczone. Odbyna się pierwsza z cyklu wystaw książki importowanej, zorganizowana wspólnie z warszawską firmą księgarską IPS.

2002 – Moduł zamawiania i rezerwacji OPAC jest dostępny w Internecie. Jego wdrożenie kończy rozpoczęty w 1993 r. proces komputeryzacji biblioteki. We wszystkich czytelniach dostępne są naukowo-dydaktyczne stanowiska internetowe dla studentów.

2003 – Biblioteka oraz Wydział Budowy Maszyn i Lotnictwa włączają się w obchody 100-lecia lotnictwa silnikowego, organizując Sympozjum "Informacja lotnicza w setną rocznicę lotów w Kitty Hawk".

2005 – Czytelnia Wydziału Budownictwa i Inżynierii Środowiska, funkcjonująca od 1972 r. wspólnie z Wydziałem Chemicznym, otrzymuje własny lokal w bud. P przy ul. Poznańskiej 2.

2006 – W wyniku umowy podpisanej przez Politechnikę Rzeszowską z Polskim Komitetem Normalizacyjnym w bud. P powstaje Punkt Informacji Normalizacyjnej.

Elżbieta Kałuża

Test książek elektronicznych wydawnictwa Elsevier

Biblioteka Główna zaprasza do korzystania z książek elektronicznych wydawnictwa Elsevier. W czasie bezpłatnego testu, z komputerów włączonych do sieci uczelnianej PRz, można uzyskać dostęp do pełnotekstowej wersji ok. 500 tytułów e-książek, pogrupowanych w pakietach:

Reference Works - encyklopedie

Book Series - książki naukowe

Dostęp do eBooks odbywa się poprzez serwer wydawcy -

Science Direct: <http://www.sciencedirect.com/>

Szczegółowy wykaz książek jest dostępny na stronie:

http://info.sciencedirect.com/content/books/docs/ebooks_triallistSD.xls

Korzystanie z serwisu jest bardzo proste i nie wymaga podawania hasła. Książki można przeglądać w kolejności alfabetycznej lub w układzie tematycznym.

Książki, do których jest dostęp, mają zielone oznaczenia ikonki.

Dostęp będzie aktywny do 31.07.2007 r.

Informacje na temat dostępu znajdą Państwo także na stronie Biblioteki:

<http://www.prz.rzeszow.pl/biblio/biblio.htm>

link: konsorcja - czasopisma elektroniczne - dostępy testowe

Agnieszka Trawińska

KONFERENCJE-SYMPOZJA-SEMINARIA

KONFERENCJA

DYDAKTYKA CHEMII

20 kwietnia (piątek) 2007 r. w sali wykładowej budynku P naszej uczelni odbyła się konferencja "DYDAKTYKA CHEMII" nauczycieli chemii szkół średnich i gimnazjalnych. Organizatorzy konferencji, to: Wydział Chemiczny Politechniki Rzeszowskiej, Rzeszowski Oddział Polskiego Towarzystwa Chemicznego oraz doradca metodyczny z chemii.

Ta organizowana cyklicznie od 1997 r. konferencja (do 2001 r. włącznie jako Warsztaty Chemiczne), poświęcona jest aktualnym problemom nauczania chemii w szkołach gimna-

zjalnych, ponadgimnazjalnych i wyższych. Konferencja cieszy się dużym zainteresowaniem nauczycieli, w tym roku uczestniczyło w niej ok. 100 osób. Nauczycieli przywitał dziekan Wydziału Chemicznego prof. dr hab. inż. Henryk Galina, prodziekan ds. ogólnych dr hab. inż. Dorota Antos, prof. PRz oraz przewodniczący Oddziału Polskiego Towarzystwa Chemicznego dr hab. inż. Wiktor Bukowski, prof. PRz.

W trakcie konferencji wygłoszone zostały dwa wykłady. Jako pierwsza wystąpiła pani mgr Krystyna Traple

z OKE (Okręgowa Komisja Egzaminacyjna) w Krakowie i wygłosiła wykład na temat "Ocenianie zewnętrzne - zasady i kryteria oceny egzaminów gimnazjalnych i maturalnych." Z następnym wykładem, na temat "Metody chemii kwantowej", wystąpił dr inż. Tadeusz Pietryga. Po przerwie zabrał głos dr Janusz Pusz, przekazując nauczycielom informacje na temat wyników LIII Olimpiady Chemicznej. W trakcie trwania konferencji odbyły się prezentacje książek wydawnictw szkolnych: WSiP (Wydawnictwa Szkolne i Pedagogiczne), Nowa Era, Pazdro.

Dorota Antos

KONFERENCJA

Sukces doktoranta Wydziału Budowy Maszyn i Lotnictwa

Instytut Lotnictwa Politechniki Wileńskiej (Antanas Gustaitis Aviation In-

stitute of Vilnius Gediminas Technical University) zorganizował w kwietniu

2007 r. jednocześnie dwie konferencje "Aviation-2007" oraz "Aviation Technologies". Ta druga przeznaczona była dla młodych pracowników nauki, którzy prezentowali swoje osiągnięcia oceniane przez międzynarodowe Jury. Mimo silnej międzynarodowej konkurencji za najlepszy referat uznane zostało wystąpienie mgr. inż. Sławomira Wójcika, uczestnika I roku studiów doktoranckich na Wydziale Budowy Maszyn i Lotnictwa. Wyróżniony referat dotyczył zastosowania logiki rozmytej w lotniczych systemach pokładowych. Również wystąpienie pana Piotra Grzybowskiego, studenta V roku specjalności awionika uzyskało wysoką punktację Jury, a jego autor otrzymał stosowny certyfikat.

Mgr inż. Fatima L. Basmadji, uczestniczka II roku studiów doktoranckich

Główny budynek Instytutu Lotnictwa Politechniki Wileńskiej.

Fot. własna

Mgr inż. Sławomir Wójcik otrzymuje dyplom za najlepszy referat konferencji "Aviation Technologies". Dyplom wręcza prof. J. Stankūnas, przewodniczący międzynarodowego Jury.

Referat wygłasza mgr inż. Fatima Liliana Basmadji (z lewej).

Fot. własna

przedstawiła w czasie konferencji "Aviation-2007" referat *Rough pilot's decision support algorithm* (współautor prof. J. Gruszecki) bardzo dobrze przyjęty przez słuchaczy. Warto jeszcze dodać, że jedyny referat plenarny pt. *Handling qualities of the general aviation analysis on the flight simulation experiment* wygłosił dr inż. Tomasz Rogalski, pracownik Katedry Awioniki i Sterowania (współautor - A. Tomczyk), a prof. J. Gruszecki i A. Tomczyk poproszeni zostali przez organizatorów o prowadzenie obrad w sekcjach tematycznych.

Wyjazd zorganizowany przez Katedrę Awioniki i Sterowania PRz pozwolił młodym pracownikom nauki uzyskać pierwsze międzynarodowe doświadczenia, a także nawiązać nowe

Obrady w sekcji "Air Transport".

Fot. własna

kontakty z pracownikami naukowymi lotniczych politechnik z Litwy, Łotwy i Ukrainy. Ciekawą propozycję przedstawił prof. Jonas Stankunas, dyrektor wileńskiego Instytutu Lotnictwa. Jest

nią zaproszenie rzeszowskich studentów-lotników do udziału w międzynarodowych zawodach sportowych uczelni lotniczych, których organizatorem (jest to już impreza z tradycjami!) jest

Politechnika Wileńska. Może rzeszowski studenci skorzystają z zaproszenia?

Andrzej Tomczyk

Energetyka odnawialna i niewyczerpywalna w programach Unii Europejskiej

Odnawialne i niewyczerpywalne źródła energetyczne stanowią bardzo istotny element składowy Siódmego Programu Ramowego (7. PR) UE oraz Programu na rzecz Konkurencyjności i Innowacji (CIP - *Competitiveness and Innovation framework Programme*) na lata 2007-2013. Rozpoczął się pierwszy etap, w którym ogłaszane są konkursy na innowacyjne projekty w tej dziedzinie. Cechą wyróżniającą wymienione konkursy jest to, że aplikacje składane są przede wszystkim w języku

komunikowania się z pozostałymi uczestnikami konsorcjum, a w dalszej kolejności znalezienie chętniej do współpracy grupy zainteresowanych instytucji. Wymagania te nie stanowią dla państw byłej Piętnastki szczególnej bariery. W przypadku Polski oraz niektórych krajów, które dołączyły do Wspólnoty w 2004 r. jest inaczej. Brak doświadczenia w międzynarodowej współpracy oraz ograniczona zdolność wymiany informacji powodują, że nowi członkowie UE nie angażują się

w projekty finansowane bezpośrednio przez Komisję Europejską w stopniu, w jakim jest to możliwe, co prowadzi do tego, że głównymi beneficjentami wielu unijnych funduszy są wciąż te same podmioty z Europy Zachodniej. W tej sytuacji Polska, wraz z wieloma nowo przyjętymi krajami, staje się płatnikiem netto do funduszy Unii Europejskiej. Oznacza to, że nie wykorzystując nawet środków, jakie zostały wpłacone, nowe kraje finansują działania innych.

W związku z tym, zauważa się potrzebę aktywizacji nowo przyłączonych państw UE w zakresie bardziej intensywnego starania się o dofinansowanie projektów. Zagadnieniu temu poświęcone było spotkanie odbywające się 27 kwietnia 2007 r. w ośrodku Rzeszowskiej Agencji Rozwoju Regionalnego. Tematem seminarium zorganizowanego przez Instytut Energetyki

Odnawialnej z Warszawy, EuroProjekts, The Business and Innovation Centre Bratislava oraz Podkarpacką Agencję Energetyczną był udział innowacyjnych MSP w programach ramowych UE dotyczących energetyki odnawialnej. Zgromadzeni przedstawiciele podkarpackich przedsiębiorstw, instytucji samorządowych oraz jednostek naukowo-badawczych zapoznani zostali z zasadami ubiegania się o środki finansowe w ramach 7. Programu Ramowego oraz Programu Inteligentna Energia dla Europy (IEE - *Intelligent Energy-Europe Programme*), będącego jednym z trzech programów CIP. Podczas spotkania przedstawiono przykłady udanych projektów, w których podmioty polskie uczestniczyły w roli koordynatora lub partnera. Szczególną uwagę zwracano na potrzebę angażowania się w charakterze partnerów w nowe projekty, z zamiarem nabywania cennego doświadczenia, co pozwoliłoby w przyszłości na przejęcie roli koordynatorów przez jednostki krajowe. W kontekście energetyki opartej na źródłach odnawialnych podkreślano posiadany przez Polskę potencjał w zakresie produkcji biomasy oraz konieczność przedstawienia się na rośliny wykazujące o wiele większą efektywność energetyczną (jak np. miskantus) niż uprawiany obecnie rzepak czy zboża. Nowe uprawy, określane mianem bioenergetycznych, są potencjalnym źródłem biopaliw drugiej generacji, w połączeniu z niezwykle efektywnym energetycznie procesem biorafinacji. W systemie biorafinacji spalanie bio-

angielskim, a instytucją bezpośrednio finansującą jest Komisja Europejska. Ponadto udział w konkursie warunkuje utworzenie europejskiego konsorcjum, składającego się minimalnie z trzech organizacji. Najczęściej wnioskujące podmioty grupują się w zespoły złożone z kilkunastu partnerów. Naczelnym warunkiem udziału w takim międzynarodowym porozumieniu jest możliwość

masy w elektrowniach (dostarczające, jak się szacuje, jedynie ok. 30% energii elektrycznej) stałoby się nieopłacalne, natomiast głównym celem w przyszłości będzie odzyskiwanie z celulozy maksymalnie dużej (nawet do 100%) ilości zawartej w niej energii. Możliwy udział Polski w uprawach biomasy na cele energetyczne oceniany jest na 12% (2200 PJ) całkowitej produkcji bioenergii UE (co daje nam drugie miejsce wśród wszystkich państw Europy). Ponadto w polityce Wspólnoty zauważa się bardzo mocne wsparcie zachęcające do zastosowania biorafinacji. Biorąc pod uwagę wymienione fakty, można stwierdzić, że warto angażować zainteresowane podmioty w tworzenie narodowego systemu nastawionego na to rozwiązanie.

Omawiając różnice występujące pomiędzy IEE a 7. PR, uwypuklono ogólny charakter obydwu programów. W podsumowaniu zaakcentowano, że gdy 7. PR nastawiony jest na wspieranie prac badawczych i rozwojowych (z których mogą korzystać także MSP), to IEE koncentruje się na komercjalizacji wyników uzyskanych w projektach z 7. PR, przełamując bariery i otwierając szeroki rynek na wytworzone produkty oraz aplikacje.

Na zakończenie spotkania zaprezentowano również profil działalności Podkarpackiej Agencji Energetycznej, instytucji powołanej w celu promowania i wspierania działań związanych z odnawialnymi i niewyczerpywalnymi źródłami energii. Podkarpacka Agencja Energetyczna w Rzeszowie (zlokalizowana przy ulicy Szopena 51) powstała w odpowiedzi Samorządu Województwa Podkarpackiego na inicjatywę Komisji Europejskiej, wspierającą tworzenie agencji energetycznych w Unii Europejskiej.

Do zadań Agencji należy przede wszystkim:

■ Wsparcie samorządów:

- opracowywanie lokalnych planów zaopatrzenia w energię oraz strategii wykorzystania odnawialnych źródeł energii jako ich elementów,

- wybór właściwych lokalizacji pod inwestycje z zakresu energetyki odnawialnej,
- pomoc w pozyskiwaniu inwestorów,
- zdobywanie środków na inwestycje samorządowe,
- ocena energetycznej inwestycji - energochłonności, doboru właściwych źródeł energii, audytów energetycznych.

■ Informowanie obywateli:

- kampanie promocyjne na temat poszanowania energii (oszczędności energii), używania transportu publicznego, wartości odnawialnych źródeł energii itp.,
- ogłoszenia o możliwości wyboru dostawcy energii, wyliczeniu kosztów energii pozyskiwanej z różnych źródeł,
- doradztwo w sprawie wyboru źródeł zasilania w energię, wskazanie źródeł finansowania.

■ Współpraca z organizacjami pozarządowymi:

- wsparcie merytoryczne w działaniach edukacyjnych,
- pośrednictwo w kontaktach z instytucjami krajowymi i zagranicznymi.

■ Wsparcie sektora przedsiębiorstw (zwłaszcza MSP):

- doradztwo przedmiotowe (np. na temat, jak wykorzystać odnawialne źródła energii, jak oszczędzać energię w przedsiębiorstwie),
- pomoc w uzyskaniu wsparcia finansowego na działania dostosowujące przedsiębiorstwa do norm energetycznych, do zastosowania odnawialnych źródeł energii,
- doradztwo związane z przeprofilowaniem działania na odnawialne źródła energii,
- pomoc w pozyskiwaniu finansowania projektów,
- szkolenia pracowników,
- lobbing w instytucjach publicznych - krajowych i zagranicznych,

- pomoc w nawiązywaniu kontaktów z sektorem badawczo-rozwojowym.

■ Pomoc sektorowi B+R:

- znalezienie partnerów do wspólnych badań,
- nawiązanie kontaktów z przedsiębiorcami,
- wyszukanie środków na planowane projekty.

Podkarpacka Agencja Energetyczna została powołana w 2006 r. Jest ona organizacją, która wypełnia istniejącą dotychczas lukę w zakresie społecznego informowania o potrzebie i możliwo-

ściach wykorzystania tańszych niż tradycyjne odnawialnych i niewyczerpywalnych źródeł energii, takich jak: biomasa i biopaliwa, energetyka słoneczna, wiatrowa, wodna czy geotermalna. W kontekście konieczności wykorzystania wszystkich funduszy unijnych przyznanych Polsce na lata 2007-2013 oraz istniejącego zapotrzebowania społecznego na rzetelną informację w temacie omawianej energetyki, funkcjonowanie Agencji jest jednym z podstawowych warunków szybkiej modernizacji istniejących systemów zaopatrzenia w energię oraz podniesienia świadomości ekologicznej mieszkańców Podkarpacia, a w konsekwencji sprzyja zachowaniu cennych przyrodniczych walorów regionu.

*Bożydar Ziółkowski,
Leszek Woźniak*

UDZIAŁ PRACOWNIKÓW PRz w konferencjach zagranicznych

✓ **dr hab. inż. Janusz TOMASZEK, prof. PRz (WBiŚ) - ALSO 2007 - AQUATIC SCIENCES MEETING "WATER ROCKS"**

4-9.02.2007 r., Santa Fe, Nowy Meksyk (USA)

<http://aslo.org/meetings.html>

<http://www.aslo.org/santafe2007>

Materiałami nt. konferencji dysponuje:

dr hab. inż. J. Tomaszek, prof. PRz

Zakład Inżynierii i Chemii Środowiska, p. K13

tel. wew. 1361, e-mail: tomaszek@prz.rzeszow.pl,

✓ **dr inż. Tomasz ROGALSKI (WBMiL), prof. dr hab. inż. Jan GRUSZECKI (WBMiL), dr hab. inż. Andrzej TOMCZYK, prof. PRz (WBMiL), mgr inż. Grzegorz KOPECKI (WBMiL), mgr inż. Fatina Liliana BAS-MADJI (doktorantka II r. WBMiL)**

International Conference AVIATION-2007

18.04.2007 r. Wilno (Litwa)

<http://www.vgtu.lt/konfer/index.php?link=EN.2.84.1175.1261>

Materiałami nt. konferencji dysponuje:

dr inż. Tomasz Rogalski,

Katedra Awioniki i Sterowania, p. L305,

tel. wew. 1477, e-mail: orakl@prz.rzeszow.pl

✓ **mgr inż. Sławomir WÓJCIK (doktorant I r. WBMiL), Piotr GRZYBOWSKI (stażysta WBMiL)**

International Conference AVIATION TECHNOLOGIES – 18.04.2007 r. Wilno (Litwa)

<http://www.vgtu.lt/konfer/index.php?link=EN.2.84.1175.1261>

Materiałami nt. konferencji dysponuje:

dr inż. Tomasz Rogalski,

Katedra Awioniki i Sterowania, p. L305,

tel. wew. 1477, e-mail: orakl@prz.rzeszow.pl

Konkurs IZFiA na najlepsze prace magisterskie

Izba Zarządzających Funduszami i Aktywami ogłasza kolejną, piątą już edycję konkursu na najlepsze prace magisterskie na temat funduszy inwestycyjnych. Zwycięzca konkursu otrzyma nagrodę pieniężną, natomiast autorzy wyróżnionych prac - możliwość odbycia stażu w jednym z działających na polskim rynku towarzystw funduszy inwestycyjnych.

Statutowym celem działalności Izby Zarządzających jest reprezentowanie środowiska, wspieranie rozwoju towarzystw funduszy inwestycyjnych, lecz także upowszechnianie wiedzy o funduszach oraz inicjowanie i popieranie działań edukacyjnych dotyczących rynku kapitałowego. Rosnąca popularność instrumentu finansowego, jakim jest fundusz inwestycyjny wśród Polaków, skłania środowisko funduszy inwestycyjnych do podejmowania jeszcze bardziej intensywnych działań edukacyjnych. Jednym z takich działań jest konkurs na najlepsze prace magisterskie, który wpisał się na stałe w działania Izby Zarządzających - powiedział Marcin Dyl, prezes Izby Zarządzających Funduszami i Aktywami.

Do konkursu mogą być zgłaszane prace magisterskie obronione w bieżącym oraz zeszłym roku akademickim,

obejmujące szeroki zakres zagadnień związanych z rynkiem funduszy inwestycyjnych. Zgłoszeń mogą dokonywać autorzy prac bądź uczelnie.

Jury konkursu, którego członków powołuje prezes Izby, oceniać będzie nadesłane prace przede wszystkim pod kątem znajomości problematyki funduszy inwestycyjnych. Pod uwagę wzięte

zostaną takie elementy, jak merytoryczna wartość pracy, nowatorstwo oraz ambitne podejście do tematu, dobór i wykorzystanie źródeł, a także strona formalna. Termin nadsyłania prac na konkurs upływa z końcem 2007 r. Rozstrzygnięcie konkursu nastąpi do końca czerwca 2008 r., a jego wyniki zostaną ogłoszone na internetowych stronach Izby (www.izfa.pl).

Dla autorów najlepszych prac przewidziane zostały nagrody: pieniężna oraz możliwość odbycia stażu w jednym z działających na polskim rynku towarzystw funduszy inwestycyjnych. Ponadto najlepsze prace mogą zostać opublikowane.

Celem konkursu na najlepsze prace magisterskie poświęcone funduszom inwestycyjnym jest propagowanie tematyki rynków finansowych, w szczególności funduszy inwestycyjnych,

wśród studentów, a także wzrost zainteresowania rozwojem wiedzy i promocją samych funduszy.

* * *

Izba Zarządzających Funduszami i Aktywami jest organizacją zrzeszającą, na zasadach dobrowolności, działającą w Polsce towarzystwa funduszy inwestycyjnych i działa na mocy ustawy z dnia 27 maja 2004 r. o funduszach inwestycyjnych (Dz.U. Nr 146, poz. 1546 ze zmianami). Izba została powołana 28 października 2004 r.

(wcześniej - od 1997 r. - środowisko było reprezentowane przez Stowarzyszenie Towarzystw Funduszy Inwestycyjnych, którego następcą jest Izba). Do jej statutowych celów należy reprezentowanie środowiska towarzystw funduszy inwestycyjnych, wspieranie rozwoju towarzystw funduszy inwestycyjnych w Polsce, upowszechnianie wiedzy o funduszach, rozwijanie i doskonalenie zasad etyki zawodowej specjalistów związanych z zarządzaniem funduszami inwestycyjnymi. Członkami Izby jest 18 działających w Polsce to-

warzystw funduszy inwestycyjnych, zarządzających 260 funduszami, których aktywa na koniec kwietnia bieżącego roku przekroczyły 120 mld zł - jest to największa kwota w historii rynku funduszy inwestycyjnych w Polsce. IZFiA jest członkiem EFAMA.

* * *

Dalszych informacji udziela:
Katarzyna Kakowska,
tel. (0 22) 58 38 600,
e-mail: kkakowska@izfa.pl,
<http://www.izfa.pl>

Studenci o sobie i nie tylko

Adres Samorządu Studentów PRz: DS "Promień", ul. Akademicka 1, pokój 1, tel. 017 865 13 57

EUROAVIA Rzeszów

Student z Rzeszowa w Międzynarodowym Zarządzie Stowarzyszenia "EUROAVIA"

Miło nam zakomunikować, że podczas Kongresu EMEAC EUROAVII (Electoral Meeting of EUROAVIA Congress) w Ankarze student Politechniki Rzeszowskiej został członkiem Międzynarodowego Zarządu (International Board) wymienionego Stowarzyszenia.

Z Arturem Pękalskim - studentem IV roku specjalności "Lotnictwo" na Wydziale Budowy Maszyn i Lotnictwa PRz, członkiem Koła Naukowego EUROAVIA Rzeszów rozmawia Marta Olejnik.

● Zostałeś członkiem Międzynarodowego Zarządu (IB) EUROAVII, co to oznacza?

Jak na razie zostałem wybrany na członka DIB, czyli Designated International Board. To oznacza, że obecnie rządzi ten sam zarząd co przed wyborami, a ja razem z moimi współpracownikami z DIB przejmemy obowiązki Międzynarodowego Zarządu na kolejnym kongresie, który odbędzie się w październiku 2007 r.

● Współpracownikami? Ile osób liczy DIB?

Według prawa, w EUROAVII Międzynarodowy Zarząd stanowią: prezy-

dent, sekretarz, skarbnik i dwóch tzw. "executive members" - razem pięć osób. Niestety, tym razem Kongres wybrał tylko czterech, brakuje nam drugiego "executive".

● Czy to znaczy, że będzie o jednego członka Zarządu mniej?

Elekcje jeszcze nie są zamknięte. Jeżeli pojawi się odpowiedni kandydat na to stanowisko, mający szansę na akceptację uczestników Kongresu, to na Ex-EMEAC-u (co znaczy: Extra Meeting of EUROAVIA Congress) będzie możliwość jego (jej) elekcji. Uczestnicy Kongresu bardzo poważnie podchodzą do wyboru kandydatów, i nawet gdy na

jedno stanowisko kandyduje jedna osoba, zadają liczne i trudne pytania. Odpowiedzi i udział w dyskusji wymagają dużych kompetencji. Sprawdzana jest wizja pracy kandydata na danym stanowisku. Wizja ta musi być zaakceptowana przez uczestników Kongresu. W późniejszym czasie ze swojej działalności jest on rozliczany. Dlatego też zdarzają się sytuacje, w których poszczególne stanowiska w IB nie są obsadzone.

● Co zamierzacie robić przez pół roku jako DIB? Z jakimi obowiązkami wiąże się ta działalność?

Przez ten czas mamy opracować biznesplan i plan finansowy na następny rok międzynarodowej działalności EUROAVII. Muszą one być zaakceptowane na corocznym kongresie (AMEAC - Annual Meeting of EUROAVIA Congress), gdzie następuje również zmiana Międzynarodowego Zarządu i wtedy zostaje się pełnoprawnym członkiem IB.

● Na czym polega międzynarodowa działalność EUROAVII?

Działalność ta opiera się głównie na współpracy wewnątrz, jak i na zewnątrz EA. Wewnątrz EA jest wiele wydarzeń, tj. kongresy, sympozja, warsztaty projektowe, które się muszą ze sobą zająć, a na zewnątrz chodzi przede wszystkim o współpracę z uniwersytetami oraz firmami z branży lotniczej.

● Jak długo pełni się funkcję członka Zarządu (IB)?

Kadencja trwa rok, ale pracę zaczyna się wcześniej, już jako DIB - łącznie więc ok. 18 miesięcy.

● Jakie obowiązki przejąłeś?

Kandydowałem na stanowisko skarbnika i udało mi się je objąć ☺.

● Odważne. To oznacza, że będziesz "ministrem skarbu" tej organizacji?

Zgadza się. Jednym z moich obowiązków jest zarządzanie finansami całego stowarzyszenia. Jako członek IB około 10% mojej pracy poświęcał będę sprawom finansowym. IB liczy 5 osób, w naszym przypadku 4, i jeżeli tak zostanie, będziemy musieli podzielić obowiązki brakującej osoby pomiędzy siebie. Koordynacja i nadzór to najważniejsze zadania IB. EUROAVIA liczy ponad 1200 studentów w 33 grupach lokalnych, w 17 krajach. IB jest odpowiedzialny za współpracę pomiędzy AS (Affiliated Societies - grupami lokalnymi). Prawie co miesiąc odbywają się różne wydarzenia, m.in. sympozja, wymiany kulturowe. Ponadto w EUROAVII jest kilka prężnie działających tzw. Working Group. Jedną z nich jest np. News Permanent WG. Wydaje ona gazetę, która rozsyłana jest do wszystkich AS, a także kilku uniwersytetów (gdzie nie działa EA) i kilku firm, które sponsorują EA. Struktura EUROAVII jest rozbudowana na poziomie między-

Członkowie DIB, od lewej: Donald Riderberger (sekretarz), Jozef de Moor (prezydent), Andrea Münzing (executive member), Artur Pękalski (skarbnik).

Fot. własna

narodowym, a IB zajmuje się tym, aby wszystko to razem jakoś działało.

● Dlaczego chciałeś zostać skarbnikiem?

Byłem skarbnikiem w pierwszym lokalnym zarządzie w EUROAVII Rzeszów. Z wszystkich pozycji w IB tylko ta mnie interesowała i cieszę się, że mi się udało.

● Jak się to wszystko dla Ciebie zaczęło?

Byłem uczestnikiem dwóch corocznych kongresów (AMEAC), które odbyły się w Zagrzebiu w 2005 r. i w Belgradzie w 2006 r., uczestniczyłem w dniach dla studentów ("Yuppies") na XXI Uniwersjadzie w Turynie (2007 r.). Na pierwszym kongresie, jako ochotnik, zostałem członkiem jednej z międzynarodowych grup Information Technology.

● Z taką działalnością wiąże się dużo wyjazdów. Kto za to wszystko płaci?

Wyjazdy te były częściowo sponsorowane przez naszą uczelnię. Będąc grupą lokalną (AS) w stowarzyszeniu EUROAVIA, trzeba być aktywnym międzynarodowo. EA daje duże możli-

wości na międzynarodowe kontakty i współpracę, trzeba to wykorzystywać.

● To znaczy, że w przyszłości czeka Cię jeszcze więcej międzynarodowych podróży.

Tak. Przynajmniej jeden członek IB musi być obecny na międzynarodowym wydarzeniu wewnątrz EA. Jeśli w Zarządzie pozostaną tylko 4 osoby, tych wyjazdów będzie jeszcze więcej. Do tego dochodzą wyjazdy, które mają na celu promocję EA, np. spotkania IFISO (Informal Forum of International Students Organizations), którego członkiem jest EUROAVIA. Na szczęście wszystkie wyjazdy w ramach IB są refundowane, choć tylko w 50%. Nie ukrywam, że liczę na pomoc ze strony Politechniki. Resztę będę musiał finansować ze swojej kieszeni.

● Skąd pochodzą Twój partnerzy z DIB?

Prezydent jest z grupy lokalnej z Leuven w Belgii, a sekretarz i "executive" są ze Stuttgartu.

● W jaki sposób zamierzacie współpracować?

Najważniejsza w EA na międzynarodowym poziomie jest komunikacja.

Mamy zamiar organizować spotkania za pomocą Internetu. Spotkania online będą realizowane codziennie w umówionych godzinach. Musimy wiele przygotować, a nie mamy zbyt dużo czasu.

● **W jakim języku się komunikujecie?**

Oficjalnym językiem EA jest angielski, co prawda wszyscy mówimy trochę po niemiecku, zwłaszcza dwoje Niemców z naszego składu☺, ale zostaniemy przy angielskim.

● **Wynika stąd, że wiele pracy i czasu trzeba poświęcić dla EA. Jak zamierzasz to pogodzić ze studiowaniem trudnego kierunku?**

Na pewno nie mam zamiaru poświęcać studiów. Są i będą one dla mnie za-

wsze na pierwszym miejscu. W tym wypadku będę musiał liczyć na przychyłność moich wykładowców, jeśli chodzi o nieobecności związane z wyjazdami. Kandydując, zrobiłem mały wywiad wśród obecnych członków IB i wiem, że podczas tej kadencji jedynym celem są studia i EUROAVIA. Nie ma czasu na życie osobiste i chyba to jest moim największym poświęceniem, ale myślę, że się opłaca.

● **A co zamierzasz osiągnąć jako członek IB?**

Przede wszystkim chcę zwrócić uwagę Europy na Rzeszów i jego techniczną, jedyną w kraju, uczelnię kształcącą pilotów lotnictwa cywilnego. Będę miał satysfakcję, jeśli czołowe firmy i uniwersytety z Zachodu o bran-

ży lotniczej dowiedzą się czegoś więcej o naszej uczelni i jej ambitnych studentach, wcale nie gorszych, a często lepszych, od studentów z zachodniej Europy. Umożliwiłoby to praktyki, staże, wymiany itp. W EA nie chodzi tylko o międzynarodową współpracę. EA daje szerokie możliwości spotkania studentów z całej Europy, wymiany poglądów, poznania innej kultury, ale też i dobrej zabawy. Tak jak już wcześniej wspomniałem, trzeba to tylko dobrze wykorzystać.

● **Tobie, Kołu Naukowemu EUROAVIA i jego Opiekunowi serdecznie gratuluję sukcesów. Oby przybywało nam takich ambasadorów Politechniki Rzeszowskiej w świecie. Dziękuję za rozmowę.**

Pierwsza akcja SKNP "6 SIGMA" i jej dobry efekt

W dniu 7 grudnia 2006 r., po raz pierwszy w historii Koła Naukowego "6 sigma", odbył się wyjazd szkoleniowo-integracyjny. Nasze Koło działa dopiero od roku, jest więc stosunkowo młodym zgromadzeniem, ale podejmującym ważne działania. Wyjazd odbył się pod czujnym okiem opiekuna dr. inż. Romana Tabisza. Program wyjazdu obejmował zapoznanie się z systemem zarządzania jakością dwóch firm: "Kirchhoff" i "Bury Technologies" z siedzibą w Mielcu. Ponadto mieliśmy okazję zwiedzić renesansowy zespół pałacowy w Baranowie Sandomierskim oraz znajdujące się tam muzeum "Siarkopolu".

Pierwszym z odwiedzonych przez nas miejsc była firma "Kirchhoff". Na początku wizyty zostaliśmy przyjęci przez szefa zarządzania jakością pana Ryszarda Czachora, który przedstawił nam produkowany asortyment wyrobów oraz główne kierunki działalności i rozwoju firmy, wytwarzającej elementy karoserii samochodów. Następnie prowadzeni przez Marcina Ro-

dzinkę - specjalistę ds. pomiarów wielkości mechanicznych, zwiedziliśmy poszczególne hale produkcyjne. Obej-

rzeliliśmy różnego rodzaju maszyny, m.in.: roboty spawalnicze, prasy, a także cały system sprawdzianów stosowa-

W firmie "Kirchhoff" podczas pomiarów na maszynie CMM.

Fot. własna

nych do międzyoperacyjnej kontroli wyrobów. Było to dla nas nowe doświadczenie i, sądząc po wyrazach twarzy moich kolegów, byli bardzo zadowoleni. Jednak punktem kulminacyjnym wizyty w firmie "Kirchhoff" stało się zapoznanie z zasadami działania i obsługi maszyn pomiarowych CMM. Była nawet możliwość dokonania pomiarów na jednej z produkowanych części. Dowiedzieliśmy się, że niebawem wprowadzana będzie do stosowania kolejna maszyna pomiarowa CMM, mająca zastąpić wiele dotychczas stosowanych sprawdzianów.

Kolejnym miejscem "rozpoznawania przemysłu" była firma "Bury Technologies". Firma zajmuje się produkcją urządzeń elektronicznych wykorzystywanych w przemyśle samochodowym. Produkuje m.in. samochodowe urządzenia do nawigacji satelitarnej oraz uchwyty do telefonów komórkowych, pozwalające kierowcy na prowadzenie rozmów telefonicznych w samochodzie bez konieczności brania telefonu do ręki. Na początku wizyty obejrzelśmy prezentację multimedialną przedstawiającą misję firmy oraz certyfikowany system zarządzania jakością. Prezentację prowadzili: dy-

Grupa SKNP "6 sigma" w strojach pozwalających na zwiedzanie linii produkcyjnych firmy "Bury Technologies".

Fot. własna

rektor Jerzy Makarski oraz szef zarządzania jakością Krzysztof Burdzy. Po zakończeniu prezentacji pani Monika Krzysztofik - szefowa Działu Kadr, przedstawiła ofertę staży i praktyk dla

studentów. Mieliśmy możliwość zwiedzenia jednej z najnowocześniejszych linii do montażu powierzchniowego elementów elektronicznych oraz nowego laboratorium przeznaczonego do badań odporności wyrobów elektronicznych na narażenia termiczne oraz wstrząsy i udary. Nowoczesne komory badawcze, które stanowiły wyposażenie laboratorium, wywarły na nas bardzo duże wrażenie.

Ostatnim miejscem naszej wyprawy był Baranów Sandomierski. Mieliśmy okazję zwiedzić piękny zamek, zapoznaliśmy się z historią jego powstania i obecnym wyposażeniem. Zwiedziliśmy także interesujące muzeum "Siarkopolu" urządzone w pałacowych podziemiach. Na koniec wyprawy zjedliśmy wspólnie obiad w stylowej zamkowej restauracji, po czym nadszedł czas powrotu. Myślę, że wyjazd był bardzo dobrym pomysłem, zarówno ze względu na poznanie nowoczesnych firm, jak i wzajemne poznanie się działaczy naszego Koła. Wróciliśmy bardzo zadowoleni, gdyż wyjazd był interesujący i dał nam możliwość nawiązania kontaktów z przedstawiciela-

Piękna renesansowa architektura pałacu w Baranowie Sandomierskim widoczna od strony dziedzińca.

Fot. własna

mi wymienionych firm. W przyszłości zamierzamy rozszerzyć działalność i być jeszcze bardziej aktywnymi w kreowaniu naszych młodych umysłów. Zapraszamy wszystkich zainteresowanych do udziału w pracach Koła oraz na naszą stronę internetową <http://student.prz.rzeszow.pl/~6sigma/>.

Mój staż dobrym efektem naszej pierwszej akcji. W czasie trwania wizyty w firmie "Bury Technologies" nawiązałam rozmowę z szefową Działu Kadr. Rozmowa okazała się bardzo owocna dla mnie, ponieważ dzięki niej otrzymałam szansę odbycia stażu. Po niecałych dwóch tygodniach od czasu naszej wizyty firma skontaktowała się ze mną, proponując spotkanie. Po rozmowie wstępnej otrzymałam ofertę stażu na stanowisku projektant obwodów drukowanych.

Od tego czasu odbywam staż, który pozwala mi zdobyć cenne doświadczenie zawodowe. Projektuję na komputerze płytki obwodów drukowanych. Jestem bardzo zadowolona, ponieważ moje projekty uzyskały już dobrą ocenę i zostały przyjęte do realizacji. Nakłaniam wszystkich studentów, aby

Autorka podczas stażu w firmie "Bury Technologies" na stanowisku do projektowania płytek obwodów drukowanych.

Fot. własna

próbowali podejmować praktyki i staże zawodowe jak najwcześniej - już podczas trwania studiów. Osobiście przekonałam się, że umożliwia to lepsze poznanie firmy oraz charakteru przy-

szłej pracy. A to zapewnia lepszy start w życie zawodowe.

Diana Bździuch

"BETONY" kontra "ŚCIEKI"

"Miski" wieczoru w akcji.

Fot. M. Misiakiewicz

Dnia 9 maja 2007 r. w Klubie Studentckim "Plus" odbyła się trzecia już z rzędu impreza pn. "BETONY kontra ŚCIEKI", której inicjatorem był śp. prof. PRz Władysław Łakota - prodziekan WBiŚ. Tradycyjnie zabawa rozpoczęła się szeregiem konkurencji sprawnościowych, w których udział wzięli zarówno studenci, jak i zaproszeni goście. Naszymi gośćmi byli: dziekan Wydziału Budownictwa i Inżynierii Środowiska prof. dr hab. inż. Leonard Ziemiański, prodziekan ds. nauczania - dr inż. Aleksander Starakiewicz, dr inż. Izabela Skrzypczak, mgr inż. Lidia Buda-Ożóg, dr inż. Marzena Kłos, dr inż.

Prodziekan A. Starakiewicz w sztafecie z jajem.

Fot. M. Misiakiewicz

"BETONY" kontra "ŚCIEKI"

Remisowy werdykt ogłoszony przez dziekana prof. L. Ziemiańskiego.

Fot. M. Misiakiewicz

Grzegorz Bajorek, dr inż. Mariusz Franczyk, dr inż. Daniel Słyś.

W tym roku organizatorzy przygotowali m.in. takie dyscypliny sportowe,

jak: wyścigi w karmieniu kisiem, picie piwa przez słomkę, taniec na gazecie i wybory miss Wydziału. Najbardziej emocjonującą spośród konkuren-

cji okazała się sztafeta, w której zawodnicy mieli jak najszybciej pokonać slalom, podskakując na specjalnie do tego przystosowanej piłce. Niesamowitą sprawnością wykazał się w tych zawodach prodziekan A. Starakiewicz, który fenomenalnym manewrem wykonanym na jednym z wiraży wyprzedził przeciwnika i tym samym budownic-

A wszystkiemu winna ta gazeta...

Fot. M. Misiakiewicz

two wysunęło się na prowadzenie. Tak perfekcyjnie przeprowadzonego manewru nie powstydziłby się nawet sam Robert Kubica. Tradycyjnie, na koniec odbyły się wybory miss Wydziału. Do udziału w nich zgłosiły się dwie superkandydatki. Każdy, kto popatrzył na "nie" trzeźwym wzrokiem pokusiłby się o stwierdzenie, że kawał chłopów z tych bab.

Ostatecznie, cała część sportowa zakończyła się niespodziewanie remisem 3:3.

Ta świetna impreza wpisała się już na stałe w studenckie życie naszego Wydziału. To wspaniałe, że te radosne chwile dzielą z nami nasi nauczyciele. Z przyjemnością spotkamy się za rok.

Wojciech Homik

Juwenalia 2007

Samorząd Studencki Politechniki Rzeszowskiej, współpracując z samorządami studentów Uniwersytetu Rzeszowskiego, Wyższej Szkoły Administracji i Zarządzania, Wyższej Szkoły Informatyki i Zarządzania oraz Wyższej Szkoły Zarządzania, w dniach 10-11 maja br. na stadionie RESOVIA w Rzeszowie współorganizował Juwenalia - tradycyjną (odwieczną) imprezę żaków.

Juwenalia to nie tylko zwykła impreza masowa, jakich wiele w obecnych czasach. Dla nas studentów to coś więcej, to ostatni moment na oderwanie się od codziennych obowiązków, natłoku zajęć oraz świadomości nieuchronnie zbliżających się zaliczeń i letniej sesji egzaminacyjnej.

Tegoroczne Juwenalia cieszyły się dużą popularnością, mimo że w innych miastach na terenie Podkarpacia w tym samym czasie odbywały się podobne imprezy, nawet zakrojone na znacznie większą skalę niż w Rzeszowie. Głów-

Mamy klucz do bram miasta ...

Fot. M. Misiakiewicz

nymi atrakcjami tegorocznych Juwenaliów były koncerty Sidney'a Polaka,

który zasłynął przebojem "Otwieram wino", oraz koncert kultowego już zespołu DŻEM. Organizatorzy zapewнили nam dobrą zabawę, nie pozwolili się nudzić. W oczekiwaniu na atrakcję wieczoru można było posłuchać mniej znanych zespołów, takich jak: Kyrah, Le moor, Dzieci Demokracji, THE BREATH TAKERS, Haratacze, Tension, The Jetsons, 004, ADAPTERS oraz Brown. Nad bezpieczeństwem całej imprezy czuwały przez cały czas służby porządkowe - dzięki nim koncerty obyły się bez niespodzianek. No i fajnie.

A teraz przed nami letnia sesja egzaminacyjna i trudne dni. Sobie i wszystkim żakom życzę powodzenia, a kolejne Juwenalia niedługo - już za rok!

Trzymajcie się!

Pierwsza studencka impreza na estradzie.

Fot. M. Misiakiewicz

Bogusław Rymut

Wernisaż grafiki i animacji komputerowej

W dniach 18-19 maja br. w DS "IKAR" odbył się Wernisaż Grafiki, który w tym roku doczekał się ósmej już edycji. Organizatorem wernisażu pozostał tradycyjnie Samorząd Studencki Wydziału Elektrotechniki i Informatyki naszej uczelni. Konkurs był przeznaczony dla studentów i uczniów szkół ponadgimnazjalnych, znajdujących się na terenie całego Podkarpacia. Jego celem jest promocja młodych i uzdolnionych osób, którym często brakuje odwagi lub pewności siebie, aby zaprezentować swoje prace przed publicznością.

Tegoroczna edycja wernisażu zgromadziła dwunastu uczestników, w większości studentów Wydziału Elektrotechniki i Informatyki Politechniki Rzeszowskiej. Do konkursu zgłoszono ponad sto dwadzieścia prac.

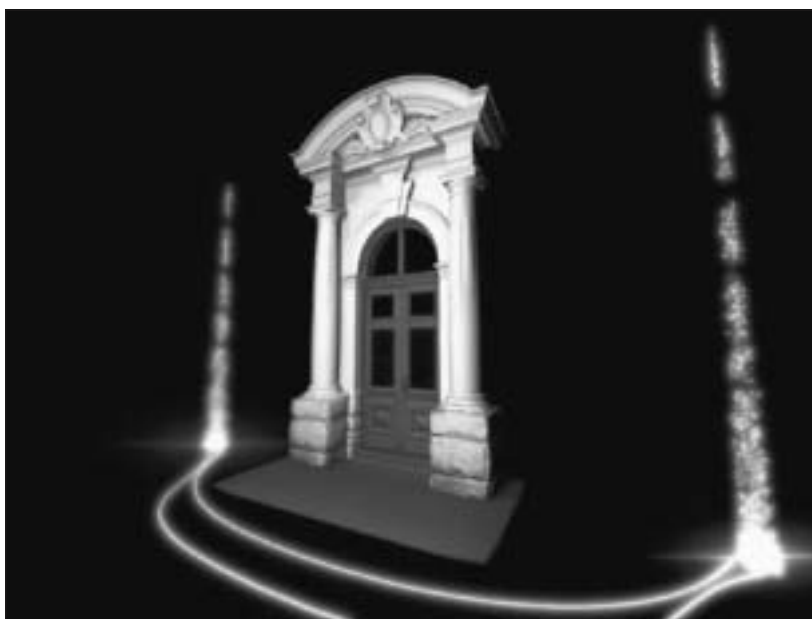

I miejsce w kategorii fotografia.

Były one oceniane przez sędziów oraz zaproszonych gości. Do Jury składające się ze sponsorów oraz zaproszonych gości. Dokonywano ocen w trzech kategoriach:

I miejsce w kategorii grafika.

I miejsce – praca multimedialna.

Uczestnicy wernisażu z dr. inż. J. Rodzińskim - prodziekanem WEiI (na pierwszym planie od lewej).

Fot. M. Misiakiewicz

prace fotograficzne, prace graficzne oraz prezentacje multimedialne.

Nagrodzono wszystkich uczestników wernisażu, jednak na szczególną uwagę zasługują prace kolegów studentów z kierunku informatyka na WEiI: Przemysław Kądziołki (studenta III roku), który zajął pierwsze miejsce za fotografią przedstawiającą budynki Wydziału Elektrotechniki i Informatyki; Arkadiusza Bojdy (studenta II roku),

który zajął pierwsze miejsce za pracę graficzną będącą jego autoportretem; Damiana Pajdy (studenta II roku), który zajął pierwsze miejsce w prezentacji multimedialnej za niemą animację przedstawiającą II Liceum im. Leopolda Lisa-Kuli w Rzeszowie.

Patronat honorowy nad imprezą objął prezydent miasta Rzeszowa Tadeusz Ferenc, patronat medialny zaś Akademickie Radio Centrum oraz

dziennik "SuperNowości". Sponsorami wernisażu były takie znane rzeszowskie firmy, jak: SOFTy.pl, IDEO, Asseco Poland, Sigma Computers, drukarnia TPM, drukarnia Frog oraz kino Helios.

Wszystkie prace prezentowane na wernisażu można oglądać na stronie internetowej: <http://sweii.prz.rzeszow.pl/wernisaz/>.

ZAPRASZAMY

Bogusław Rymut

Fracasse po latach

Prolog. Za młodych lat niżej podpisanego, przygody "Kapitana Fracasse" T. Gautiera należały do czytelniczego "żelaznego kanonu" - acz nie była to lektura szkolna. Najpierw miałem w ręku jednotomowe przedwojenne wydanie, ale oto w roku 1952 ujrzało druk dwutomowe wydanie "Naszej Księgarni" (cienkie okładki, papier niemal "klozetowy"), w przekładzie znakomitego Wojciecha Natansona, z ilustracjami Leopolda Buczkowskiego.

I oto po tylu latach owe dwa tomiki - zachowane nieledwie cudem - z dalekiego Krosna Odrzańskiego przywiózł

mój syn, a ja nie bez melancholii wziąłem je do rąk. Tutejszy intrologator zrobił z tego gustowny tomik schludnie oprawiony w zielone zgrzebne płótno, po czym tomik ten kolejną serią wieczornych lektur do poduszki przeczytałem "od deski do deski", zastanawiając się nad recepcją tej ulubionej młodzieżowej lektury. Oto co mi się nasunęło.

Fakty. Przeczytałem - nie tylko całość - strona po stronie, ale również nie darowałem sobie lektury Wstępu pióra Macieja Żurowskiego. Po biografii autora sięgnąłem jednak do nie-

zawodnego Chambersa. Théophile Gautier (1811-1872) zaczynał jako artysta malarz, rychło jednak zwrócił się ku literaturze (poezja, dramat, proza). Autor hasła powiada, że jego eminentna powieść, opublikowana w roku 1835, nosi tytuł *Mademoiselle de Maupin*. Pozostawił też po sobie - jakby nie dowierzając innym - autobiografię o dość oryginalnym tytule, niewymagającym przekładu: *Ménagerie intime* - 1869. Zaczynał od skrajnego romantyzmu, aby porzucić go dla *Parnassian school of poetry* (Co to było? - zakrzyknie ktoś nie bez zdziwienia - o tym znaj-

dzie parę słów dalej). Córka Judith Gautier (1845-1917) również pisała powieści, także poezję, poematy oraz przekłady. Zajrzałem do mojej ulubionej encyklopedii pod redakcją uczonnej białogłowy Margaret Drabble *The Oxford Companion to English Literature* (tym razem też się nie zawiodłem) - Gautiera znalazłem i u niej. Dokładniej wyjaśniła tę jego późniejszą asocjacje z koncepcją sztuka dla sztuki, zaznaczając, że jego zbiór poezji *Émaux et camées* - 1852 wywarł znaczny wpływ na grupę poetycką znaną jako *Parnassians*, której to nazwa pochodziła od trzech zbiorów poezji *Le Parnasse contemporain* - 1866, 1871, 1876. Margaret wymienia cztery nazwiska poetów piszących w tym stylu, o których nigdy nie słyszałem (pewnie trzeba studiować filologię francuską, aby ich znać - może więc nie będę ich tu przytaczał?). Z tego widać, że *Le Capitaine Fracasse* stanowił dzieło marginesowe - w tych notach niewspominane. Tymczasem, czytając Wstęp Żurowskiego, odnosimy wrażenie, że było to dzieło znaczące. Sam Gautier jawi się jako ofiara kapitalizmu i burżuazyjnych stosunków. To, że Gautier był osobowością znaczącą, cenną we francuskim życiu literackim, Żurawski dyskretnie przemilcza. Okazuje się, że alians Gautiera z romantyzmem był głęboki, ale krótki. Prawdą

jest (o czym napomyka Żurowski), że się przyjaźnił z Victorem Hugo (1801-1885) - postacią dla francuskiej literatury XIX wieku najzupełniej pierwszoplanową - przede wszystkim z uwagi na talent poetycki i dramaturgiczny, ale również znakomite powieści, które pisał w przeciągu całego długiego życia (przykładowo: *Notre Dame de Paris* - 1831, natomiast *Les Misérables* - 1862).

Opinie. Wróć teraz do tytułowego "Kapitana Fracasse", aby powiedzieć dwa słowa o własnych wrażeniach nasuwających się podczas tej lektury. Mistrzostwo szpady na przestrzeni wieku XIX pozostawało jeszcze w cieniu. Nic dziwnego, że tytułowa postać rysuje się jako znakomitość w tej mierze. Akcent spoczywa na wrodzonych zdolnościach, bohater naprawdę nazywa się Sigognac i jest (a jakże) potomkiem szlachty z dziada pradziada, o rodowodzie sięgającym na połę legendarnych czasów wypraw krzyżowych.

Romantyczna miłość sugeruje, że powieść powstała przed rokiem 1835. Wskazują na to niektóre jej słabości warsztatowe. Uczciwość i cnota idą w parze z ubóstwem. A potomek rodziny książęcej musi przejść czyściec, nim wejdzie na drogę szlachetności. Artystyczne skłonności autora wyrażają się w sympatii do wędrownej trupy aktor-

skiej, która wiecie skromny cygański żywot, a jej koleje losu i repertuar oddają realia początku XVII wieku - dobrze utrwalone w historii mimo upływu dwóch stuleci. Nawet tak marginesowe postaci, jak złodziejaszek i rabuś Agostino oraz nieletnia Chiquita są wyjątkowo barwnie sportretowane. Autor Wstępu - rzeczony Żurowski - sugeruje, że rozdzierająca scena śmierci pociągowego konia, tak sugestywnie i drobiazgowo przedstawiona w powieści, stanowi symboliczną paralelę do własnego losu pisarza. Nie wiem skąd ten pomysł, ale nie musimy się z nim solidaryzować. Kładłbym go (ten pomysł) na karb romantycznych akcentów, jakich w powieści jest sporo, o dramatyzmie zasadzającym się i lubującym w silnych kontrastach. Szekspirowska wizja przeplatania się życia i sceny teatralnej, którą współcześnie można znaleźć na przykład w niektórych wierszach "naszej" Szymborskiej, świadczy o tych rysach talentu literackiego jednoczącego poezję, dramat i prozę, które mają charakter uniwersalny, znany od czasów Grecji i Rzymu. Szkoda - wzdycham sam do siebie - że nasza młodzież życie swe spędza z dala od literatury - moje upływało na jej szerokim tle. Myślę też, co robić, aby wartości utrwalone w literaturze stały się udziałem przedstawicieli następnych pokoleń.

Ludomir M. Laudaniński

Alliance Française jest światową organizacją założoną w 1883 r., której celem jest nauczanie języka francuskiego i szerzenie kultury francuskiej. Na świecie istnieje 1300 komitetów Alliance Française w 135 krajach, a kształci się w nich około 400 000 studentów rocznie. W Polsce działa 15 ośrodków, które współpracują z przedstawicielstwem Alliance Française przy Ambasadzie Francuskiej w Polsce oraz z Polskim Komitetem Alliance Française w Warszawie. Uczy się w nich rocznie około 4000 osób.

OŚRODEK ALLIANCE FRANÇAISE

zaprasza

Ośrodek Alliance Française w Rzeszowie istnieje od 1991 r., jest afiliowany przy Politechnice Rzeszowskiej i subwencionowany przez Francję. Nasz zespół to doświadczeni nauczyciele polscy i francuscy, życzliwie i kompetentnie traktujący uczniów, stale podnoszący swoje kwalifikacje na kursach we Francji i w Polsce.

Uczymy, opierając się na najnowszych francuskich podręcznikach i materiałach dydaktycznych. Dla najlepszych oferujemy stypendia językowe i kulturoznawcze.

Uczymy tylko języka francuskiego - języka, którego używa 180 milionów osób na świecie, języka niosącego ze sobą bogatą spuściznę historyczną i literacką, języka sztuki, radości życia i pojednania, języka będącego jednym z symboli demokracji. Kursy oraz dodatkowe zajęcia, które proponujemy, pozwalają nie tylko nauczyć się języka, ale również lepiej poznać współczesną Francję i jej mieszkańców.

Ośrodek AF organizuje również kursy dla przedsiębiorstw i instytucji,

zgodnie z życzeniami klientów, uwzględniając specyficzne kompetencje językowe, które powinni posiadać pracownicy danej firmy.

Jesteśmy jedynym na Podkarpaciu Ośrodkiem egzaminacyjnym, który przeprowadza egzaminy pozwalające zdobyć certyfikaty francuskie. Kandydaci mogą uzyskać:

► **DL - Diplôme de Langue de l'Alliance Française de Paris** - świadectwo francuskie wydane przez Alliance Française de Paris, potwierdzone pieczęcią francuskiego Ministerstwa Edukacji Narodowej. Można je otrzymać po minimum 8 semestrach nauki, tj. około 480 godzinach lekcyjnych,

► **DEL F - Diplôme d'Etudes en Langue Française** - świadectwo francuskie wydane przez francuskie Ministerstwo Edukacji Narodowej. Egzamin składa się z 4 poziomów (A1, A2, B1, B2), zgodnych z "Europejskim systemem opisu kształcenia językowego" (CECR). Do każdego egzaminu można podchodzić niezależnie, bez konieczności zdawania wszystkich poziomów po kolei. Sesje egzaminacyjne odbywają się w styczniu i czerwcu, zapisy miesiąc wcześniej.

W Ośrodku można korzystać z biblioteki i czytelni, posiadamy bogaty zbiór czasopism, umożliwiamy także korzystanie na miejscu z kaset audio

i wideo oraz płyt CD. Podejmujemy przedsięwzięcia kulturalne - współfinansowane przez Delegaturę Generalną Alliance Française, przy współpracy Instytutu Francuskiego i samych ośrodków lokalnych. AF proponuje program

kulturalny, na który składają się spektakle teatralne, koncerty, konferencje, wystawy, seminaria, występy artystów z Francji, a niekiedy z Polski.

Z A P R A S Z A M Y

Aneta Sondej

PROPOZYCJE OFICYNY WYDAWNICZEJ

PODRĘCZNIK

Józef Dziopak, Lewarowe ujęcia wód podziemnych - 2006

Książka stanowi uporządkowany zbiór zagadnień i zwięzłe podsumowanie wiedzy potrzebnej do zaprojektowania, wybudowania i eksploataowania lewarowych ujęć wody podziemnej lub infiltracyjnej.

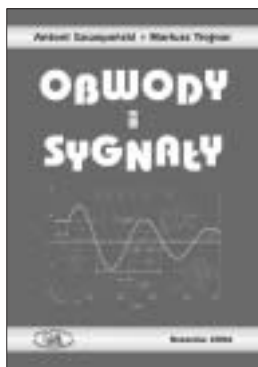
SKRYPTY

Stanisław Apanasewicz, Metody obliczeniowe elektrotechniki - 2006

Część pomocnicza skryptu zawiera liczby zespolone, analizę wektorową, całki krzywoliniowe i powierzchniowe, transformaty całkowe, szeregi Fouriera i funkcję Diraca. W części głównej szeroko omówiono równania różniczkowe zwyczajne i cząstkowe. Każdy rozdział uzupełniają zadania do samodzielnego rozwiązania.

Antoni Szczepański, Mariusz Trojnar, Obwody i sygnały - 2006

Skrypt prezentuje prawa rządzące sygnałami w układach elektrycznych, elektronicznych i telekomunikacyjnych. Każde z przedstawionych ćwiczeń poprzedzone jest wstępem teoretycznym, w którym podano najważniejsze wzory oraz sposoby analizy zadań w programie PSpice.

MONOGRAFIE HABILITACYJNE

Stanisław Antas, Ocena wpływu wybranych metod modyfikacji maszyn wirnikowych turbinowych silników śmigłowych i śmigłowcowych na zapas statecznej pracy sprężarki - 2006

W pracy przedstawiono obliczenia przepływu i charakterystyk maszyn wirnikowych, analityczną i numeryczną metodę oceny wartości zapasu statecznej pracy sprężarki, a także metody modyfikacji konstrukcji maszyn wirnikowych turbinowych silników śmigłowych i śmigłowcowych.

Grzegorz Ostasz, Okręg Rzeszowski Zrzeszenia "Wolność i Niezawisłość". Model konspiracji, struktura, dzieje - 2006

Początkowe rozdziały dotyczą genezy WiN na Rzeszowszczyźnie, przedstawiają proces formowania oraz reorganizacji okręgu. Dalsze części, o segmentacji problemowej, ukazują rzeszowskie struktury WiN i zespół ich działań organizacyjnych. Ostatni, obszerny rozdział stanowi rekonstrukcję siatki terenowej Rzeszowskiego Okręgu WiN.

Jarosław Sęp, Właściwości filmu olejowego w poprzecznych łożyskach ślizgowych z nietypową geometrią czopa - 2006

W pracy wyjaśniono wpływ rowka na czopie na charakterystyki poprzecznego łożyska ślizgowego oraz zjawiska w jego filmie olejowym. Wskazano uwarunkowania i sposób podejścia do modelowania łożysk ślizgowych o nietypowej geometrii filmu olejowego. Zaprezentowano również możliwość komputerowej symulacji przepływów.

MONOGRAFIE

Andrzej Kolek, Szumy częstotliwościowe - metody badań eksperymentalnych - 2006

W książce przedstawiono aspekty praktyczne prowadzenia eksperymentów, których częścią składową jest pomiar szumów niskoczęstotliwościowych. Omówiono m.in. wybrane metody stosowane w badaniach materiałów i najprostszych przyrządów elektronicznych, układy pomiarowe, sposób prowadzenia doświadczeń oraz planowanie eksperymentów, które umożliwiają identyfikację rodzaju szumów i ich przyczyn.

Hanna Sommer, Kształtowanie się kultury organizacyjnej w przedsiębiorstwie na przykładzie Wytwórni Sprzętu Komunikacyjnego w Rzeszowie - 2006

Praca składa się z dziesięciu rozdziałów. W pierwszym przedstawiono aspekt teoretyczny kultury organizacyjnej, drugi dotyczy metodologicznych aspektów analizowanej kwestii, natomiast pozostałe to głęboka i przemyślana synteza uzyskanych rezultatów.

Janusz A. Tomaszek, Azot i fosfor w środowisku i technologiach środowiskowych - 2006

W monografii dokonano przeglądu problematyki przekształceń związków azotu i fosforu w ekosystemach wodnych, a jednocześnie analizy stanu wiedzy z zakresu usuwania związków biogenych, którą poparto przykładami nowych technologii, z wykazaniem uzyskanych efektów ekologicznych.

Marzena Tarala

MONITOR GP

W okresie od 1 kwietnia do 30 maja 2007 r. ukazały się następujące wewnętrzne akty normatywne:

- ☐ Zarządzenie nr 11/2007 z dnia 30 kwietnia 2007 r. w sprawie zmian w strukturze organizacyjnej uczelni,
- ☐ Zarządzenie nr 12/2007 z dnia 6 kwietnia 2007 r. w sprawie elektronicznej legitymacji studenckiej (ES),
- ☐ Zarządzenie nr 13/2007 z dnia 10 kwietnia 2007 r. w sprawie powołania komisji rekrutacyjnych do przeprowadzenia naboru na I rok studiów wyższych oraz na studia doktoranckie w roku akademickim 2007/2008,
- ☐ Zarządzenie nr 14/2007 z dnia 12 kwietnia 2007 r. w sprawie zmiany organizacji pracy wszystkich grup pracowniczych w roku 2007,
- ☐ Zarządzenie nr 15/2007 z dnia 25 kwietnia 2007 r. w sprawie zasad ustalania odpłatności za niestacjonarne studia wyższe oraz studia doktoranckie,
- ☐ Zarządzenie nr 16/2007 z dnia 2 maja 2007 r. zmieniające zarządzenie rektora Politechniki Rzeszowskiej z 7 listopada

2005 r. w sprawie powołania i działania stałej Komisji do przeprowadzania przetargów dotyczących zakupów aparatury, wyposażenia, materiałów i usług oraz zarządzenie nr 34/2005 z 4 listopada 2005 r. w sprawie powołania i działania Komisji do przeprowadzania przetargów na dostawę aparatury naukowo-badawczej dla Uczelnianego Laboratorium Badań Materiałów dla Przemysłu Lotniczego,

- ☐ Zarządzenie nr 17/2007 z dnia 4 maja 2007 r. w sprawie zasad planowania i prowadzenia zamówień publicznych w Politechnice Rzeszowskiej,
- ☐ Zarządzenie nr 18/2007 z dnia 24 maja 2007 r. w sprawie zmian w strukturze organizacyjnej Wydziału Elektrotechniki i Informatyki,
- ☐ Pismo okólne nr 1/2007 z dnia 9 maja 2007 r. w sprawie zasad rozliczania delegacji służbowych krajowych i zagranicznych,
- ☐ Pismo okólne nr 2/2007 z dnia 22 maja 2007 r. w sprawie regulaminu zamówień publicznych.

P R A S A O P O L I T E C H N I C E

DZIENNIK POLSKI

**30 lat mi-
nęło** - donosi DzP z 23 kwietnia 2007 r. "Ośrodek Kształcenia Lotniczego Politechniki Rzeszowskiej obchodził wczoraj jubileusz 30-lecia. Politechnika Rzeszowska jest jedyną w Polsce uczelnią, która kształci pilotów lotnictwa cywilnego". Wydarzenie odnotowały też inne media, m.in. regionalna TVP i "SuperNowości" w artykule "23 mln euro na 30-lecie".

O jubileuszu piszemy na str. 3 GP.

FORUM AKADEMICKIE

Biotechnologia w Albigowej - informuje FA z 19 marca 2007 r. "W grudniu 2006 otwarto Ośrodek Naukowo-Dydaktyczny oraz Centrum Biotechnologiczne. Zabytkowy budynek szkoły przeznaczony został na cele dydaktyczne z funkcją mieszkalną, a dobudowany do niego i dopasowany stylistycznie nowy obiekt - na pomieszczenia laboratoryjne i dydaktyczne Wydziału Chemicznego PRz". O otwarciu Ośrodka w Albigowej pisaliśmy obszernie w numerze 3/2007 GP.

**Z precyzją
wylatali sukces** - donosi GW z 17 lutego 2007 r. "Rzeszowscy piloci zabłysnęli na 41. Lubelskich Zimowych Zawodach Samolotowych. Robert Górecki i Mariusz Nowak są studentami piątego roku pilotażu Politechniki Rzeszowskiej". Sukces naszych studentów odnotowany został również przez "nowiny" w artykule "To dopiero debiut" z 19.02.2007 r. O zwycięskim debiucie naszych studentów pisaliśmy w poprzednim numerze GP.

* * *

W mistrzostwach Podkarpacia dominowała Politechnika - informuje GW z 20 lutego 2007 r. "Dużym sukcesem zawodników AZS Politechniki Rzeszowskiej zakończyły się w Rzeszowie mistrzostwa Podkarpacia seniorów w tenisie stołowym. W trzech konkurencjach rzeszowianie zdobyli aż 11, z 12 możliwych, medali. Wśród panów triumfował Dariusz Kiełb, a wśród pań - Kinga Stefańska" - czytamy. O mistrzostwach pisaliśmy w poprzednim wydaniu GP.

* * *

Samolot sam nie lata, czyli jest robota dla pilota - czytamy w GW z 23 kwietnia 2007 r. "Setki nowych samolotów zamówiły linie na świecie, przybywa połączeń lotniczych, ale zaczyna brakować załóg do ich obsługi. Szkolenie pilotów trwa długo i jest bardzo kosztowne. Firmy zaczynają sobie podbierać pracowników". W ostatnich latach PRz promowała rocznie 15 pilotów, ale w miarę możliwości zamierza tę liczbę zwiększyć. Planowany jest zakup nowych samolotów szkoleniowych dla OKL i rozbudowa infrastruktury lotniska w ramach grantu z Unii Europejskiej - poinformował o tym na łamach GW prorektor prof. Tadeusz Markowski.

* * *

Będą kształcić fachowców dla lotnictwa i górnictwa. Nowe kierunki w rzeszowskich szkołach ponadgimnazjalnych - informuje GW z 25 kwietnia 2007 r. "W rzeszowskim Zespole Szkół Mechanicznych od września ruszy nowy kierunek - technik mechanik lotniczy. Uczniowie będą szkoleni w profesjonalnych warunkach, bo szkoła zawarła stosowne umowy z Politechniką Rzeszowską. Uczniowie już w drugiej klasie

będą mieć zajęcia w laboratoriach Wydziału Budowy Maszyn i Lotnictwa oraz w Ośrodku Kształcenia Lotniczego w Jasionce" - czytamy. "Na wspólne kształcenie z Politechniką zdecydował się także Zespół Szkół Energetycznych" informuje GW. Uczniowie określonych specjalizacji również będą odbywać zajęcia w naszej uczelni.

* * *

Rzeszów znów walczy o bazę dla samolotów - informuje GW z 25 kwietnia 2007 r. "Hektary uzbrojonych gruntów tuż przy lotnisku w Jasionce i Politechnika Rzeszowska - to najważniejsze atuty stolicy Podkarpacia, która walczy z Krakowem i Katowicami" - czytamy. Według wielu opinii, także dziekana WBMiL prof. F. Stachowicza, Rzeszów ma najlepsze zaplecze do serwisowania samolotów. LOT zamierza wybudować hangary, wartość inwestycji jest na razie poufna. Być może tym razem się nam powiedzie.

* * *

Czy możemy kształcić więcej pilotów - zastanawia się GW z 7 maja 2007 r. w wywiadzie z prodziekanem WBMiL prof. PRz Andrzejem Tomczykiem. Zmieniająca się koniunktura spowodowała, że w szybkim tempie wzrasta zapotrzebowanie na pilotów lotnictwa cywilnego. Do tej pory na pilotaż przyjmowano 15 osób rocznie, bo na tyle pozwalały finanse. Uczelnia może zwiększyć liczbę miejsc na tej unikalnej specjalizacji, jednak pod warunkiem uzyskania funduszy na ten cel. To wyjątkowo kosztowne studia, być może poszukujące pilotów przedsiębiorstwa lotnicze zaczną inwestować w kształcenie swych przyszłych kadr.

* * *

Aula z falującym dachem - donosi GW z 8 maja 2007 r. "Pięciokondygnacyjny budynek o powierzchni 12 tys. m². Po jednej stronie biblioteka, po drugiej - sale dydaktyczne, a nad nimi rektorat i administracja uczelni. Sercem budynku będzie aula o niezwykłym kształcie". O konkursie na projekt architektoniczno-urbanistyczny piszemy na str. 17-18 GP.

Najlepsi do staną największej - czytamy

w N z 22 lutego 2007 r. "Już nie tylko liczba studentów i naukowców, ale i poziom nauczania bę-

dzie decydował, ile pieniędzy z ministerstwa dostanie uczelnia". Na 2007 rok obowiązywać będzie dotacja ustalona w marcu br. Jak wynika z wypowiedzi JM Rektora, Politechnika spodziewa się niewielkiego wzrostu dotacji.

* * *

Należy studiować to, co się lubi - donoszą N z 28 lutego 2007 r. Rektor PRz prof. A. Sobkowiak zachęca tymi słowami do studiowania ulubionych kierunków studiów, promując przy tym zdecydowanie studia inżynierskie. Gospodarka współczesnych nam czasów kieruje interesującą ofertą pracy pod adresem specjalistów różnych dziedzin sztuki inżynierskiej, przy czym kierunkiem przyszłości może się okazać nowatorska biotechnologia.

* * *

Najlepiej wychodzi mi herbata - czytamy w N z 20 lutego 2007 r. W cyklu "Moje przygody w kuchni" gazeta zamieściła rozmowę z JM Rektorem Andrzejem Sobkowiakiem na temat jego umiejętności i upodobań kulinarnych. Można z niej wysnuć wiele interesujących i cennych wskazówek, zwłaszcza dla smakoszy wina.

* * *

Szczęście trwa cztery minuty - czytamy w N z 20 kwietnia 2007 r. "Bezmiechowa - absolutnie wyjątkowe miejsce na świecie. Najlepsze do latania". Po raz kolejny o tym pięknym skrawku Gór Słonnych i, dla wielu, najpiękniejszej historii lotniczej pisze nie tylko ta gazeta. Przyjeżdżają tam szybownicy i "glajciarze" z całej Polski. Wraz ze studentami Politechniki Rzeszowskiej chwytają wiatr w żagle i wracają tam przy najbliższej okazji. Chętnych bywa tak wielu, że loty szybownicowe trwają tylko 4 minuty.

* * *

Jakie studia dadzą Ci pracę - zastanawiają się N z 25 kwietnia 2007 r. "Żadne studia nie zagwarantują pracy. Nikt nie wie, dla kogo będą etaty za 5, 10 i 15 lat - tłumaczą w uczelniach". Biura pośrednictwa pracy nadal pełne są poszukujących zajęcia w zdobytym zawodzie. Uczelnie starają się sprostać wymaganiom rynku pracy. Najpopularniejszym kierunkiem w PRz jest obecnie budownictwo. Wielkim zainteresowaniem cieszy się biotechnologia, informatyka, elektronika i telekomunikacja, a także towaroznawstwo. Nie mniejsze zainteresowanie budzą specjalności na kierunku lotnictwo

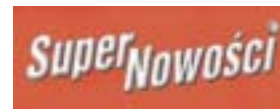
i kosmonautyka - dowiadujemy się na łamach N.

* * *

Kandydatów nie brakuje - informuje prof. M. Orkisz na łamach N z 29 maja 2007 r. Rozmowa dotyczy kształcenia na kierunku lotnictwo i kosmonautyka - specjalizacja pilotażowa. Zainteresowanie tym kierunkiem dyplomowania jest bardzo duże, kandydaci pochodzą z całej Polski. Z różnych względów, nade wszystko finansowych, możliwości kształcenia na pilotażu są ograniczone. Uczelnia czyni jednak starania idące w kierunku zwiększenia naboru na tę specjalizację. "Ośrodek jest perełką w szkolnictwie polskim, wręcz dobrem narodowym. Władze regionalne powinny mocniej wspierać jego rozwój, także pod względem finansowym. Mam na myśli zarówno marszałka, jak i wojewodę".

* * *

Powspinaj się na ścianie - czytamy w N z 30 maja 2007 r. "Politechnika Rzeszowska ma ściankę wspinaczkową. Będą z niej mogli korzystać nie tylko studenci, ale też mieszkańcy regionu". Ścianka znajduje się w hali sportowej naszej uczelni, jej uroczyste oddanie do użytku odbyło w czasie zakończenia roku sportowego w PRz 30 maja br.

Piloci cywilni tylko z Rzeszowa - informują SN z 21

lutego 2007 r. W rozmowie dnia z prof. PRz Andrzejem Tomczykiem - prodziekanem ds. nauki na Wydziale Budowy Maszyn i Lotnictwa, pojawiło się wiele informacji nt. studiowania na wymienionym Wydziale, ze szczególnym uwzględnieniem kształcenia pilotów lotnictwa cywilnego. Nabór na pilotaż odbywa się po III semestrze studiów, w liczbie 15 osób rocznie.

* * *

"Produkt Eksportowy" - piloci z Podkarpacia - czytamy w SN z 21 lutego 2007 r. "Na 1000 pilotów latających w Polskich Liniach Lotniczych aż 486 to byli studenci pilotażu na Politechnice Rzeszowskiej. Wykształcenie jednego tylko kosztuje ok. 60 tys. dolarów, a co roku Politechnikę opuszcza 15 zawodowych pilotów. Teraz, kiedy w Polsce zaczyna brakować pilotów, jest duża szansa, że Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego przeznaczy znaczne pieniądze

na podkarpacki produkt klasy luks" - czytamy. Nasza uczelnia jest jedyną w kraju uczelnią techniczną kształcąca pilotów lotnictwa cywilnego. Obecnie, na pilotażu studiują już dzieci pierwszych absolwentów tej specjalizacji. To jeden z najbardziej kosztownych kierunków studiów, a absolwenci są jednymi z najbardziej poszukiwanych obecnie na rynku pracy.

Rusza akademicki inkubator - poinformowały SN z 1 marca 2007 r. "Od dzisiaj podkarpacki studenci, absolwenci wyższych uczelni i naukowcy mogą zakładać firmy, które znajdą siedzibę w Akademickim Preinkubatorze Przedsiębiorczości. Chodzi zwłaszcza o firmy wykorzystujące innowacje i nowe technologie". APP został wybudowany na terenie uczelni (obok WBMiL) przez Rzeszowską Agencję Rozwoju Regionalnego i jest przez nią nadzorowany. To jeden z elementów powstającego Podkarpackiego Parku Naukowo-Technologicznego.

Z legitymacją zamiast biletu - informują SN z 14 marca 2007 r. "Elektroniczne legitymacje studenckie jako bilety MPK? Niewykluczone, że takie rozwiązanie już niedługo zostanie wprowadzone w Rzeszowie". W niedalekiej

przyszłości legitymacje elektroniczne mogą być wykorzystane do zastąpienia biletów MPK. Takie legitymacje posiadają w naszym mieście studenci PRZ i WSiIZ.

Uczelnie i urzędy przygotowują się do lustracji - donoszą SN z 14 marca 2007 r. "Wśród 1400 pracowników Politechniki Rzeszowskiej lustracji będzie podlegać 488 osób. Do tej pory nie było słychać głosów, że ktoś nie podporządkuje się ustawie". W opinii JM Rektora lustracja powinna być przeprowadzona na początku lat 90., jednak w przypadku odmowy złożenia stosownego oświadczenia przez pracownika, osoba ta nie będzie mogła dalej pełnić swojej funkcji na uczelni.

Politechnika w górę, Uniwersytet w dół - czytamy w SN z 20 kwietnia 2007 r. "Wśród 89 najlepszych uczelni akademickich wypatrzyliśmy Politechnikę Rzeszowską na 62. miejscu, także Uniwersytet Rzeszowski na 68. pozycji. PRZ awansowała w stosunku do roku ubiegłego. UR spadł" - informują SN.

Latałbym, choćby na drzwiach od hangaru - czytamy w SN z 27 kwietnia 2007 r. O swojej lotniczej pasji opowiada dyrektor Ośrodka Kształcenia Lotniczego

PRZ instr. pil. mgr Mieczysław Górak. Z okazji jubileuszu 30-lecia Ośrodka media wiele uwagi poświęciły uczelni prowadzącej kierunek kształcenia lotniczego, działalności OKL i ludziom tam pracującym. Artykuł o podobnej tematyce, pt. "Ludzie w cieniu skrzydeł", SN zamieściły 4 maja 2007 r.

Studia na miarę czasów - informują SN z 25 maja 2007 r. "Politechnika Rzeszowska kładzie duży nacisk na jakość kształcenia. Swoją ofertę dostosowuje do zmieniających się warunków rynku pracy. Stąd w tej chwili na uczelni można studiować tak modne ostatnio kierunki, jak: elektronika i telekomunikacja, biotechnologia, czy tak elitarnie, jak: lotnictwo i kosmonautyka" - czytamy.

pozytywna akredytacja - informują SN z 29 maja 2007 r. "Państwowa Komisja Akredytacyjna wydała pozytywną ocenę dla kierunków inżynieria środowiska oraz zarządzanie i inżynieria produkcji na Politechnice Rzeszowskiej. Obydwa kierunki prowadzone są na poziomie studiów pierwszego i drugiego stopnia oraz jednolitych studiów magisterskich" - czytamy. Informację pod tym samym tytułem zamieściły też "nowiny" 29 maja br.

Opracowanie Marta Olejnik

TROCHE WIĘCEJ O SPORCIE

Międzywydziałowe Mistrzostwa PRZ w futsalu

Bardzo wielu emocji dostarczył międzywydziałowy turniej halowej piłki nożnej rozgrywany w kwietniu i maju br. Zacięte mecze, zaskakujące wyniki, doskonały doping kibiców.

Chociaż Mistrzostwa rozegrane były systemem każdy z każdym, to złożyło się tak, że ostatni mecz grały dwa najlepsze zespoły: Wydziału Zarządzania i Marketingu oraz Wydziału Budownictwa i Inżynierii Środowiska. Mecz stał na bardzo wysokim poziomie, czemu trudno się dziwić, bo w obydwu drużynach wielu zawodników to obecni mistrzowie Polski politechnik w futsalu.

Mistrzowie PRZ w futsalu - drużyna WZiM.

Fot. Archiwum

Mecz był bardzo zacięty i wyrównany, zakończył się remisem 3:3. Pierwszym mistrzem Politechniki Rzeszowskiej został zespół Wydziału Zarządzania i Marketingu, wyprzedzając Wydział Budownictwa i Inżynierii Środowiska większą liczbą bramek. Klasyfikacja końcowa przedstawia się następująco:

1. WZiM	13 pkt.	36:14
2. WBiŚ	13 pkt.	36:17
3. WBMiL	9 pkt.	31:19
4. WCh	6 pkt.	20:28
5. WEiI	3 pkt.	26:33
6. WMiFS	0 pkt.	13:51

Złoto kolarzy AZS PRz

Doskonale spisali się kolarze w Akademickich Mistrzostwach Podkarpacia w kolarstwie górskim, rozegranych w Kielnarowej 11 maja 2007 r. Nasi reprezentanci, zarówno kobiety, jak

Reprezentanci PRz w trójboju siłowym. Od lewej: A. Zaprzęła, M. Hajduk (mistrz Polski), W. Bafia.

Mistrzowie Podkarpacia - reprezentacja PRz. Od lewej: M. Czubak, J. Turek, T. Biesiadecki, D. Wójcik, M. Piecuch, M. Balana, A. Grzesik

i mężczyźni, pojechali wspaniale i byli poza zasięgiem rywali. Politechnikę Rzeszowską reprezentowali:

- Magdalena Balana - V FD
- Marcin Piecuch - II BD
- Daria Wójcik - III CD
- Arkadiusz Cygan - II MDL
- Justyna Turek - III ZD
- Tomasz Biesiadecki - I BD
- Maksymilian Czubak - I MDL

Serdecznie gratulujemy i czekamy na udany start w Akademickich Mistrzostwach Polski.

"Złota Sztanga"

Doskonale spisał się nasz sztangista Marek Hajduk, student II roku Wydziału Budowy Maszyn i Lotnictwa, na akademickich mistrzostwach Polski w trójboju siłowym, rozegranych w dniach 27-29 kwietnia 2007 r. w Supraślu. Startując w kategorii do 75 kg, ustanowił wynikiem 190 kg nowy rekord Polski i zdobył złoty medal w tej konkurencji. Naszego mistrza ambitnie wspierali na tych zawodach koledzy - Wojtek Bafia (V BD) i Adam Zaprzęła (III MDM). W klasyfikacji drużynowej skromna trzyosobowa ekipa PRz zajęła 8. miejsce wśród uczelni technicznych.

Trzy srebrne medale w pływaniu

Bardzo dobrze spisał się nasz student Jacek Czech startujący w III ogólnopolskich zawodach pływackich studentów niepełnosprawnych, rozegranych 19 maja br. na Uniwersytecie im. Adama Mickiewicza w Poznaniu.

Reprezentujący Politechnikę Rzeszowską Jacek Czech zdobył trzy srebrne medale: na dystansie 25 i 50 m stylem dowolnym oraz 50 m stylem grzbietowym.

Nagrodzeni za 50 m stylem dowolnym. Od lewej: Jacek Czech (PRz), Dawid Feder (Politechnika Poznańska), Piotr Czarnota (Uniwersytet Śląski).

Fot. Archiwum

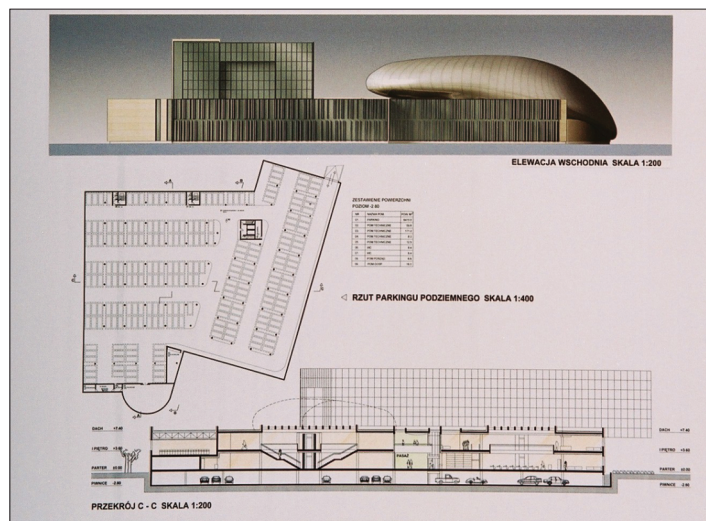
Stanisław Kołodziej

Wizja przyszłości

O konkursie piszemy na str. 17-18.

Nagrodzony projekt - I nagroda.

Ruszajmy się

Sport Akademicki

ZAKOŃCZENIE SPORTOWEGO ROKU w AZS

Już od rana w środę 30 maja br. nad Rzeszowem zbierały się czarne chmury, nie wróżąc niczego dobrego działaczom i organizatorom tradycyjnego spotkania przy ognisku pod "Jabłonką". Ale cóż może znaczyć przenikliwie zimno i padający deszcz dla gorących młodych serc "azetesiaków". Wprawdzie spotkanie odbyło się w pomieszczeniu magazynowym nowej hali i bez prawdziwego ogniska, jednak uczestnicy stworzyli wspaniałą, gorącą atmosferę. W części oficjalnej pożegnaliśmy dziewiętnastu studentów - sportowców, opuszczających w tym roku akademickim mury naszej uczelni. Pamiątkowe plakietki wręczyli absolwentom obecni na spotkaniu prorektorzy - prof. Tadeusz Markowski i prof. Leszek Woźniak. Na tym spotkaniu piłkarzom zostały również wręczone zdobyte wcześniej złote medale mistrzów Polski uczelni technicznych. Działacze KU AZS nie zapomnieli też o osobach, które od wielu lat wspierają AZS. Pamiątkowymi plakietkami uhonorowani zostali: prof. Tadeusz Markowski, prezes Zarządu Środowiskowego AZS mgr Zbigniew Rynasiewicz - poseł na Sejm RP, oraz piszący te słowa. Następnie uczestnicy spotkania przeszli do "starej" hali, gdzie odbyło się oficjalne otwarcie ścianki wspinaczkowej i krótki pokaz tej pięknej dyscypliny sportowej. Dalsza część imprezy przy piwie i grillu bardzo się przedłużyła, długo by o tym pisać.

Łza się w oku kręci - pożegnanie absolwentów sportowców.

"Ruszyła" ścianka wspinaczkowa.

ZŁOTE KOLARKI

Akademickie Mistrzostwo Polski wyjeżdżyły nasze dziewczęta na trudnych trasach w Cieszynie, gdzie w dniach 2-3 czerwca br. rozegrane zostały Mistrzostwa Polski Szkół Wyższych w kolarstwie górskim. Padający deszcz i błoto nie ułatwiały uczestnikom jazdy. W sumie w Mistrzostwach wystartowało 300 uczestników z 40 najbardziej usportowionych polskich uczelni. Nasza złota trójka, w składzie: Magda Balana (V FD), Daria Wójcik (III CD) i Justyna Turek (III ZD), zdobyła również Mistrzostwo Politechnik. Bardzo dobrze pojechali także nasi kolarze, którzy po bardzo ambitnej jeździe znaleźli się tuż za podium, zajmując czwarte miejsce wśród politechnik. Serdecznie gratulujemy wspaniałego zwycięstwa.

Nasze dziewczyny "wyjechały" najwyżej.
Srebro dla Politechniki Śląskiej,
brąz dla Uniwersytetu Śląskiego.

SOLINA 2007

AZS zaprasza do naszej stacji wodnej w Wołkowicy w dniach od 30 czerwca do 24 sierpnia br. Zapewniamy: dach nad głową (namioty, materace), kuchnię do dyspozycji z wyposażeniem, sprzęt wodny, boisko do siatkówki, ognisko przy gitarze, słońce i ciepłą wodę w jeziorze. Bliższych informacji udzielamy w biurze KU AZS-u oraz pod numerami telefonów: (0-17) 865 16 44, 865 15 94, 0 604 177 022, 0 605 137 032.

Stanisław Kołodziej

Autorzy tekstów

dr hab. inż. Dorota Antos, prof. PRZ
Katedra Inżynierii Chemicznej i Procesowej

Diana Bódziuch
Studentka WEIL (V ED)

Wojciech Homik
Student WBiŚ (III BD)

mgr Elżbieta Kałuża
Dyrektor Biblioteki Głównej

mgr Stanisław Kołodziej
Studium Wychowania Fizycznego i Sportu

dr hab. inż. Ludomir M. Laudański, prof. PRZ
Kierownik Zakładu Metod ilościowych w Ekonomii, WZIM

mgr Marta Olejnik
Główny Specjalista - Redaktor Naczelny GP

dr inż. Andrzej Pacana
Katedra Technologii Maszyn i Organizacji Produkcji

mgr Agnieszka Pikor
Sekretariat prorektora ds. ogólnych

dr inż. Jadwiga Płoszyńska
Katedra Elektrodynamiki i Układów Elektromaszynowych, WEIL

mgr inż. Maria Popek
Główny Specjalista ds. Nauczania i Informatyzacji Toki Studiów

Bogusław Rymut
Student WEIL (II FD)

dr inż. Wiesław Sabat
Zakład Systemów Elektronicznych i Telekomunikacyjnych, WEIL

Aneta Sondej
Kierownik Ośrodka Alliance Française

mgr inż. Bronisław Świder
Kierownik Samodzielnej Sekcji Rozwoju Kadry Naukowej

mgr Marzena Tarała
Oficyna Wydawnicza PRZ

dr hab. inż. Andrzej Tomczyk, prof. PRZ
Prodziekan ds. nauki WBiM

mgr Agnieszka Trawińska
Biblioteka Główna

mgr Anna Worosz
Dział Promocji i Rekrutacji

prof. dr hab. inż. Leszek Woźniak
Prorektor ds. nauczania

mgr inż. Bożydar Ziółkowski
Katedra Przedsiębiorczości Zarządzania i Ekoinnowacyjności, WZIM

Gazeta Politechniki

Zespół redakcyjny

Stanisława Duda
Marcin Gębarowski
Cecylia Heneczowska
Jadwiga Kaleta
Marta Olejnik
Jolanta Pławoko
Mieczysław Płocica
Bronisław Świder

Adres Redakcji

Politechnika Rzeszowska
35-959 Rzeszów
ul. Poznańska 2, bud. P
pok. 407, tel. 017-865-12-55
e-mail: olema@prz.rzeszow.pl
www.prz.rzeszow.pl

Wydawca

Politechnika Rzeszowska
im. Ignacego Łukasiewicza
35-959 Rzeszów
ul. W. Pola 2

Autor zdjęć na str. 1.
Marian Misiakiewicz

Druk

Drukarnia Oficyny Wydawniczej PRZ, zam. 47/07
ISSN 1232-7832

Redakcja zastrzega sobie prawo skracania i opracowywania artykułów oraz zmiany ich tytułów.

Nakład: 600 egz. Cena: 2 zł